

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΑ' • ΤΕΥΧΟΣ 9 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2005

Ἀφιέρωμα στὴ Φιλανθρωπικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247

Διεύθυνση Διαδικτύου της Έκκλησίας
<http://www.ecclesia.gr>
Ηλεκτρονική διεύθυνση :
e-mail: contact@ecclesia.gr
e-mail «Εφημερίον»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως Σεραφεῖμ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Ἰ. Μ. Χατζηφώτης

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ-ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ -
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕΕ
Σόλωνος 98, 106 80 Ἀθήνα
Τηλ.: 210 3661200, Fax: 210 3617791
<http://www.livanis.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπισκοπικά Γράμματα Μητροπολίτου Ἀχελώου	σελ. 3
Φιλανθρωπική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας Μ. Γ. Βαρβούνη	σελ. 4-5
Ἀναδρομές Αὐτοσυνειδησίας	6
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν ...	σελ. 7-11
Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸ νομοσχέδιο περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσης	12-13
Ἀφιέρωμα στὴ Φιλανθρωπική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας	14-17
Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου	18-19
Ρωμαιοκαθολικοὶ Θεολόγοι ἀνακαλύπτουν καὶ ὁμολογοῦν 2	20
Ἡ Ποιμαντικὴ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τοὺς μετανάστες κ. Ἀλέξανδρου Μ. Σταυροπούλου	21-23
Λειτουργοὶ ἢ μάγοι; Πρωτ. κ. Βασ. Θερμοῦ	24-25
Ὅχι Προσευχὴ στὸ Χριστὸ Πρωτ. Βασίλειου Α. Γεωργόπουλο	26
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα	σελ. 27-28
Ἰδέες - Προτάσεις - Προτιμήσεις	σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Γεωργίου Χρυσοστόμου	30
Φωτογραφικὰ Σπιγμότυπα	σελ. 31

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Ἡ εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου πὺ μεταφέρθηκε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης γιὰ τὸν ἐφετεινὸ ἑορτασμὸ τῆς μηνῆς του φυλάσσειται στὸ Μουσεῖο τῆς πόλεως Σασοφεράτο τῆς Ἰταλίας καὶ εἶναι ἔργο τοῦ 13ου αἰ. πὺ μεταφέρθηκε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη ἀπὸ λογίους οὐμανιστὲς πρὶν ἀπὸ τὴν ἄλωση στὴν Ἰταλία. Οἱ συνθήκες τῆς μεταφορᾶς παραμένουν ἀγνωστὲς. Πρόκειται γιὰ μίαν περίτεχνην τεχνικὴν εἰκόνα διαστάσεων 9 x 6 ἑκατοστῶν. Πάνω σὲ χρυσὸ βάθος ὁ Ἅγιος Δημήτριος εἰκονίζεται μὲ στρατιωτικὴ στολὴ κρατῶντας δόρυ στὸ δεξιὸ χέρι καὶ ἀσπίδα χρώματος κυανοῦ, ἡ ὁποία διακοσμεῖται μὲ λέοντα καὶ χρυσοποίκιλτα ἀνθη. Εἶναι τοποθετημένη σὲ πολύτιμο πλαίσιο.

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αγαπητέ συμπρεσβύτερε,

Τò βασικό στοιχείο πού διαμόρφωσε τήν ἀρχαία ναοδομία ἦταν ἡ ἀντίληψη τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων γιά τήν ἀπεριόριστη δύναμη τῶν θεϊκῶν ὑπάρξεων, τίς ὁποῖες ταύτιζαν μέ τή δύναμη τῶν στοιχείων τῆς φύσεως καί τῶν φυσικῶν φαινομένων. Στήν ἀντίληψη αὐτή, ἀκριβῶς, ὀφείλεται, ἀφενός, τò τεράστιο ὕψος καί, ἀφετέρου, τò ὑπερβολικά μεγάλο μέγεθος τῶν ἀρχαίων ναῶν.

Ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί ἡ ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων παρουσία καί ζωή τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ ἄλλαξε ριζικά καί τὰ κριτήρια τῆς ναοδομίας. Οἱ χριστιανικοὶ ναοὶ ἄρχισαν σταδιακά νὰ οἰκοδομοῦνται σέ «κλίμακα ἀνθρώπου» καί ὄχι σέ «κλίμακα Θεοῦ»! Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ὀρθόδοξοι κυρίως ναοὶ ἄρχισαν νὰ χαρακτηρίζονται γιά τò μέτριο ὕψος καί τò σχετικά μικρὸ μέγεθός τους. Ἡ ὀρθόδοξη ναοδομία, τò τεράστιο ὕψος (ἀκόμη καί τῶν Δυτικῶν ναῶν) τò ἀντικατέστησε μέ τὸν τροῦλλο, τὴν καμπύλη γραμμή, πού συμβολίζει τὴν κάθοδο τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων. Καί τò σχετικά μικρὸ μέγεθος τοῦ ὀρθόδοξου ναοῦ ὀφείλεται στò γε-

γονός ὅτι ὁ ναὸς δέν εἶναι πλέον ἀποκλειστικά κατοικία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ «σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων» (Ἀποκ. κα' 3).

Ἡ ἀνακάλυψη τοῦ σκυροδέματος (μπετόν) ἐπηρέασε, δυστυχῶς, ἀρνητικά τὴν ὀρθόδοξη ναοδομία. Οἱ ὀρθόδοξοι καί στίς πόλεις καί στὰ χωριά ἄρχισαν νὰ οἰκοδομοῦν τεράστιους καί ὀγκώδεις ναοὺς, σέ ἀντίθεση μέ τὴν ναοδομικὴ παράδοση τόσων αἰῶνων!

Γι' αὐτό, ἀγαπητέ, ἐὰν σέ ἀπασχολεῖ ἡ ἀνέγερση νέου ναοῦ, πρόσεξε ιδιαίτερα. Κλείσε τὰ αὐτιά σου στίς εἰσηγήσεις τῶν διαφόρων «νὰ χτίσουμε ἓνα ναὸ σὰν τὴν Ἁγία-Σοφιά»! Μὴ συγκρίνουμε τὰ ἀσύγκριτα: Ὁ ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἦταν ὁ Πατριαρχικὸς ναὸς τῆς Πρωτεύουσας τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Κωνσταντινούπολης. Σὺ, καλεῖσαι νὰ χτίσεις ἓνα ναὸ γιά τὴν μικρὴ ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα τῆς ἐνορίας τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωριοῦ σου, ἓνα σύγχρονο ναὸ, μέσα στὸν ὁποῖο οἱ ἐνοριῖτες σου θὰ ἐπικοινωνοῦν μετὰξὺ τους καί θὰ κοινωνοῦν μέ τὸν Τριαδικὸ Θεό.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς
† Ὁ Ἄ.Ε.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Φιλανθρωπική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας: Ἐξ ὄνυχος τὸν Λέοντα

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Ἀποτελεῖ κοινὸ τόπο ὄσων διατυπῶνουν ἐπικρίσεις γιὰ τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἀναφορὰ σὲ δῆθεν ὑπέρογκα περιουσιακὰ στοιχεῖα. Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς περιπτώσεις, οἱ ἐπικρίνοντες «ξεχνοῦν» νὰ συναναφέρουν τὸ ἔργο ποῦ ἡ Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ σὲ διάφορους κοινωνικοὺς καὶ πνευματικοὺς τομεῖς, μὲ βάση τὰ περιουσιακὰ αὐτὰ στοιχεῖα, ὅσα δηλαδὴ ἀπέμειναν ἀπὸ τὶς συνεχεῖς ἀπαλλοτριώσεις καὶ τὶς ἐθελοντικὲς προσφορὲς τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὴν ἀνακούφιση πασχόντων ἢ ἐμπεριστάτων ἀνθρώπων καὶ συνανθρώπων μας.

Δὲν εἶναι φυσικὰ δυνατὸν νὰ γίνεи πλήρης ἀναφορὰ στὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, στὰ πλαίσια ἐνὸς σύντομου ἄρθρου. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ περιοριστοῦμε, παραδειγματικά, στὴν περίπτωση μιᾶς μόνο ἐπαρχίας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου, Ἱκαρίας καὶ Φούρνων, στὴ διάρκεια τῆς τελευταίας δεκαετίας (1995-2005), κατὰ τὴν ἀρχιερατεία δηλαδὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Εὐσεβίου. Ὁ νέος μητροπολίτης εἶχε τότε βρεῖ μιὰ μητρόπολη μὲ πολλὰ προβλήματα καὶ μὲ ἐλάχιστους οικονομικοὺς πόρους, καθὼς καὶ ἡ λίγη περιουσία της δὲν εἶχε ἀξιοποιηθεῖ.

Στὰ χρόνια ποῦ πέρασαν συμπαραστάθηκε, ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία, ἐνεργῶς στοὺς πάσχοντες καὶ τοὺς ἀσθενεῖς, μὲ εἰδικὰ ἐπιδόματα. Παρεῖχε σπουδαστικά καὶ φοιτητικὰ βοηθήματα, συμπαραστάθηκε σὲ νέους ποῦ πάλευαν γιὰ τὴν ἀπεξάρτησή τους ἀπὸ διάφορες οὐσίες, παρεῖχε ἰατροφαρμακευτικὴ συμπαράστα-

ση σὲ ἄτομα μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες. Ἐκσυγχρόνισε τὰ γηροκομεῖα «Εὐγηρίας Πρόνοια» στὸ Καρλόβασι καὶ «Στέγη τῆς Παναγίας» στὸν Ἅγιο Κήρυκο Ἱκαρίας. Τὸ γηροκομεῖο τῆς Ἱκαρίας ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ τὸ 1997, ἐνῶ ἐγκαινιάστηκε νέα πτέρυγα στὸ γηροκομεῖο Καρλοβάσου, τὸ 2000.

Δραστηριοποιήθηκαν ξανὰ τὰ ἐνοριακὰ φιλόπτωχα ταμεῖα, ἐγκαινιάστηκε ἡ λειτουργία τράπεζας ἀγάπης στὸ Βαθύ, τὸ Καρλόβασι καὶ τὴν Ἱκαρία, σὲ καθημερινὴ βάση, διανέμονται τρόφιμα σὲ ἀναξιοπαθοῦντες κατὰ τὶς ἐορτὲς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι παροῦσα στὰ νοσοκομεῖα, γιὰ τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν ἀσθενῶν καὶ γιὰ τὴν τυχὸν οικονομικὴ τους στήριξη. Εἰδικὴ πνευματικὴ καὶ ψυχολογικὴ πρόνοια ἐλήφθη γιὰ τοὺς φυλακισμένους, δόθηκαν ὑποτροφίες σὲ ἀπόρους φοιτητές, σπουδαστές καὶ μαθητές, ἐνῶ ὀργανώθηκαν ἀποστολὲς ἐφοδίων καὶ εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης ἀλλὰ καὶ φαρμάκων, στὴν Ἀλβανία, τὴ Σερβία, τὴν Κωνσταντινούπολη, τοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Ἀθήνας καὶ τὸ Ἰράκ.

Ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία συμπαραστάθηκε ἐπίσης, ἠθικὰ καὶ ὑλικά, σὲ ὅσους ἐπλήγησαν ἀπὸ πυρκαγιές, πλημμύρες καὶ ναυάγια, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἐθελοντὲς πυροσβέστες, ἐνῶ ἀγόρασε καὶ διένειμε χιλιάδες δέντρα γιὰ δενδροφυτεύσεις, μὲ σκοπὸ τὴν ἀναδάσωση καὶ τὴν ἐκ νέου γεωργικὴ ἐκμετάλλευση καμμένων περιοχῶν τῆς Σάμου. Παραλλήλως συνεχίζει νὰ συμπαρίσταται σὲ ἀνέργους καὶ σὲ

νέους αγρότες, βοηθώντας τους στην εξέυρεση έργασίας και στην ανάπτυξη σύγχρονων δραστηριοτήτων.

Τὰ παράδειγμα τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Σάμου χρησιμοποιοῦνται ἐνδεικτικά, ἀφοῦ ἀπὸ ἐκεῖ κατάγεται ὁ γράφων. Σὲ ἀφαντάστως μεγαλύτερη κλίμακα, ἡ Ἐκκλησία προσφέρει σήμερα στὸν πάσχοντα ἄνθρωπο· εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ μέριμνά της γιὰ τοὺς ἐθισμένους στὰ ναρκωτικά, πὺ προηγήθηκε κάθε ἀνάλογης κρατικῆς πρωτοβουλίας, ἀφοῦ πολλοὶ νέοι μπόρεσαν νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν ἐξάρτηση αὐτὴ κοντὰ στὸν Χριστό. «Ἐξ ὄνυχος» λοιπὸν μποροῦμε νὰ προσεγγίσουμε καὶ νὰ ὑποψιαστοῦμε «τὸν λέοντα», κατὰ τὴν ἀρχαία ρῆση, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν περίπτωση τῆς Σάμου μποροῦμε νὰ ὑποψιαστοῦμε τὸ τεράστιο φιλανθρωπικὸ ἔργο πὺ ἐπιτελεῖ ἡ Ἐκκλησία σὲ ὅλη τὴ χώρα.

Ὅσοι κατηγοροῦν τὴν Ἐκκλησία, θέλουν οὐσιαστικά νὰ τὴν ἀποκόψουν ἀπὸ τὸν λαό, διαχρονικά καὶ συγχρονικά, θέλουν δηλαδὴ νὰ πᾶψει ὁ λαὸς νὰ ἀκούει τὸν λόγο τῶν ποιμένων του, ὡστε νὰ παραδοθεῖ ἄβουλη λεία στὰ σχέδιά του καὶ στὴν προπαγάνδα τους. Μὲ βάση τὶς δικές τους προϋποθέσεις ἐρμηνεύουν τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ὡς προσπάθεια χειραγώγησης, ἐνῶ δὲν εἶναι παρὰ προσφορὰ ἀγάπης πρὸς τὸν συνάνθρωπο, στὸν ὅποιο ὁ χριστιανὸς βλέπει τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἡ φιλανθρωπικὴ διακονία τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἄγραν ψήφων, οὔτε μὲ σκοπὸ τὴν αὔξηση κάποιας κοσμικῆς δύνாமης καὶ ἐπιρροῆς. Ὅφείλεται στὴν ἀνάγκη νὰ ἀνακουφιστεῖ ὁ πάσχων καὶ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἐντολή τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ γιὰ συμπαράσταση σὲ διάφορες κατηγορίες ἀναξιοπαθόντων, πεινασμένους, ἀρρώστους, φυλακισμένους (Ματθαῖος 25, 34-35). Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ βασικὸς λόγος πὺ ἡ κοσμικὴ θεώρηση παρεξηγεῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴ φιλανθρωπία, γιὰτὶ προσπαθεῖ

νὰ τὴν ἐρμηνεύσει μὲ κριτήρια πὺ δὲν ὑπάρχουν στὸν πνευματικὸ χῶρο τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἡ φιλανθρωπικὴ διακονία τῆς Ἐκκλησίας ἀποδεικνύει ὅτι γίνεται ἡ καλύτερη δυνατὴ ἐκμετάλλευση καὶ χρῆση τῆς παρουσίας πὺ ἔχει μείνει σὲ ἐκκλησιαστικὰ ἰδρύματα, ὡστε νὰ καλύπτονται κενὰ πὺ ἡ ὀλιγωρία τῆς πολιτείας συχνὰ ἀφήνει, στὸ κοινωνικὸ ἐπίπεδο. Ἀποδεικνύει ἐπίσης ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ σταθερὴ κοινωνικὴ, πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ συνισταμένη τῆς καθημερινῆς ζωῆς μας, βάση τῆς καθημερινότητάς μας, μὲ τὴν ὅποια οἱ ἐκάστοτε κυβερνήσεις πρέπει νὰ συνεργάζονται γιὰ πολλὰ κοινὰ ζητήματα, ἀφοῦ μιᾶ στίς καρδιές τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ μας, δὲν ἀντιπολιτεύεται οὔτε συμπολιτεύεται, ἀλλὰ μεταφέρει τὸ ζωογόνο μήνυμα τοῦ Χριστοῦ, πὺ δονεῖ τὶς ἀνθρώπινες καρδιές ἐδῶ καὶ δύο χιλιάδες χρόνια, καὶ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴ σωτηρία, δίνοντάς του ἐλπίδα καὶ προοπτικὴ μέσα σὲ ἓναν ταλαντευόμενο καὶ ἠθικὰ παραπαίοντα κόσμο.

Ἐπιταγὴ ὕψους 50.000 εὐρώ γιὰ τὴν ἀγορὰ 300.000 ἐμβολίων κατὰ τῆς πολυομυελίτιδας γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἀφρικῆς ἐπέδωσε ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Μακ. κ. Χριστόδουλος στὸν Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς UNICEF κ. Κ. Σταμούλη.

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΑΥΤΟΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑΣ

Ἡ Ἐκκλησία τὸ '40

Ἀνατρέχοντας ὁ ἔρευνητὴς στὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μπορεῖ νὰ συναντήσῃ κείμενα ποὺ δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι γράφηκαν ἀκριβῶς γιὰ νὰ δώσουν ἀπαντήσεις σὲ ἀπορίες καὶ ἐρωτήματα ἀλλὰ καὶ σὲ κακόβουλες ἐνέργειες, ποὺ τὸν τελευταῖο καιρὸ μὲ ἰδιαίτερα ἀξιοσημείωτη συχνότητα παρουσιάζονται ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας μας.

Οἱ σύγχρονοι ἐπικριτές, χωρὶς γνώση τῆς ἱστορίας καὶ μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἀπαιδευσίας, ἢ ὁποῖα «καλύπτεται» ἀπὸ τὴν τηλεόραση, θεωροῦν ὅτι ἐφ' ὅσον ἀγνοοῦν κάτι, τοῦτο καὶ δὲν ὑπάρχει.

Ἡ Ἐκκλησία πάντοτε βρίσκεται στὶς ἐπάλξεις τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους, ὄχι γιὰ νὰ ἀφαιρέσει δικαιώματα καὶ νὰ ἰδιοποιηθεῖ ἀξιώματα, ἀλλὰ γιὰτὶ ὄντας ὁ συνεκτικὸς ἰστός τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ Γένους εἶναι φυσικὸ νὰ καθιστᾷ ἀενάως πραγματικότητα τὴν ἀπόλυτη σχέση Κλήρου καὶ Λαοῦ, ποὺ μερικοὶ σκοπίμως ἀποβλέπουν στὴ διάλυσή της. Τὸ ἐπίκαιρο κείμενο ἀκριβῶς σὲ αὐτὸ δίνει ἀποστομωτικὴ ἀπάντηση.

Περὶ χρηματικῆς ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας ἐνισχύσεως ὑπὲρ κοινωνικῶν ἐκ τοῦ πολέμου ἀναγκῶν καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν κωδωνοκρουσιῶν κατὰ τὴν ἑναρξίν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ἕνεκα τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως τῆς πατρίδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκτιμῶσα δεόντως τὰς ὅλως ἐκτάκτους περιστάσεις, ἃς διερχόμεθα, καὶ τὰς, ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ εὐσεβεῖ ἡμῶν ἔθνει πολέμου παρὰ τῶν ἐπιβουλευθέντων τῆς πολυτιμῆτου ἀκαιρεότητος καὶ ἐλευθερίας τῆς Χώρας ἡμῶν, δημιουργηθείσας πολυειδεῖς ἀνάγκας, καὶ δὴ, τὴν ἐπιβαλλομένην περίθαλψιν, καὶ πάσης φύσεως βοήθειαν καὶ συναντίληψιν τῶν οἰκογενειῶν, τῶν ὑπὸ τῆς πατρίδος κληθέντων ὑπὸ τὰ ὄπλα μαχητῶν, ὑπὲρ ὧν θὰ διεξαχθῆ ἔρανος, ἵνα ἕκαστος, ἐπικουρῶν τῷ ἔργῳ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως, προσφέρῃ ὅ,τι ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη καὶ ἡ ἀξιοζήλος Ἑλληνικὴ φιλοπατρία ὑπαγορεύει, ἔχουσα δ' ἐπὶ πλεόν ὑπ' ὄψει καὶ τὴν προβάλλουσαν ἤδη ἐπιτακτικωτέραν ἀνάγκην τῆς ἐνισχύσεως τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, τὰ ὁποῖα καὶ γενικώτερον πλεόν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσωσι τὴν δοκιμαζομένην χριστιανικὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ἔγνω, ὅπως, ἢ πάντοτε πρωτοστατήσασα εἰς τὰς ἐθνικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσφέρῃ ἐν τοῖς πρώτοις, πρὸς τῇ ἠθικῇ, καὶ τὴν ὑλικὴν αὐτῆς συμβολὴν ὑπὲρ τῶν ρηθέντων σκοπῶν, κρατουμένου πο-

σοῦ δισχιλίων δραχμῶν ἐκ τοῦ ἐπιδόματος τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἐνὸς ἐκάστου τῶν Ἀρχιερέων.

Πρὸς τοῦτο δι' ἔγραψεν ἤδη τῷ Κεντρικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ἵνα κρατήσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκ τῶν ἐπιδομάτων Ὑμῶν καὶ θέσῃ τοῦτο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Μακαριωτάτου αὐτῆς Προέδρου, ἵνα μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὑπομιμνήσκομεν Ὑμῖν, ὅτι, κατὰ τὴν ἐκδοθεῖσαν διαταγὴν τοῦ Ὑφυπουργείου Δημοσίας Ἀσφαλείας, δεόν νὰ ἀπαγορεύσητε καθ' ἅπασαν τὴν Θεόσωστον Ὑμῶν Παροικίαν τὴν κρούσιν τῶν ἱερῶν κωδῶνων κατὰ τὴν ἑναρξίν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, καθ' ὅσον αὕτη ὡς καὶ πᾶς ἄλλος ἤχος σειρήνος, ἐργαστασίου, καὶ ὀπουθενδήποτε ἄλλοθεν προερχόμενος, ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν διαταγῆς τῶν ἐπὶ τούτῳ ὠρισμένων Κρατικῶν Ἀρχῶν διὰ τὴν εἰδοποίησιν τοῦ κοινού, περὶ ἐπερχομένης ἀεροπορικῆς ἐπιδρομῆς, ἵνα λάβῃ τὰ ἐνδεικνύμενα προφυλακτικὰ μέτρα.

Περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δεόν νὰ δώσητε καταλλήλους ὁδηγίας εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἐφημερίους, ἵνα ἐπ' ἐκκλησίας πληροφορήσωσι σχετικῶς τοὺς πιστοὺς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1940,
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, Πρόεδρος,
† Ὁ Δράμας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ,
† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ,
† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ,
† Ὁ Ἐλασσῶνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Πολύκαρπος Κουτσουπίδης

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὴ Β. Ἑλλάδα

Ἐπίσημη ἐπίσκεψη πραγματοποίησε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, στὶς Ἱ. Μητροπόλεις Ἐδέσσης καὶ Φλωρίνης. (13.9.2005) Τὸν κ. Βαρθολομαῖο ὑποδέχθηκε στὸ ἀεροδρόμιο «Μακεδονία» ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος. Στὴν προσφώνησή του ἀπαντώντας ὁ Παναγιώτατος τόνισε ὅτι: «Μὲ συγκίνηση ἀναπολοῦμε τὴν ἱστορία καθὼς οἱ πατέρες μας προέρχονται ἀπὸ τὶς Μικρασιατικὲς περιοχὲς ποὺ ἀποτελοῦν ἐπαρχίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου. Οἱ ἀρχαῖοι δεσμοὶ πατρικῆς ἀγάπης καὶ στοργῆς, οἱ ὁποῖοι συνέδεαν τοὺς πατέρες μας μὲ τὴν Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξακολουθοῦν νὰ συνδέουν καὶ ἐμᾶς καὶ διατηροῦνται στὶς καρδιές μας. Ἐμεῖς μείναμε νὰ διαφυλάξουμε τὰ ἱερά τῆς πίστεώς μας, ἐνῶ ὅσοι ἔφυγαν ἀνέπτυξαν ἰδιωτικὴ, οἰκονομικὴ καὶ κοινωφελῆ δραστηριότητα ὑπὸ συνθήκες περισσότερο εὐνοϊκές...». Οἱ δύο Προκαθήμενοι συλλειτουργήσαν γιὰ πρώτη φορά, μετὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ κρίση τοῦ 2004, στὴν Ἐδεσσα (14.9.2005), καὶ κατόπιν στὴ Φλώρινα (18.9.2005), ἐπιβεβαιώνοντας τὸ πολὺ καλὸ κλίμα στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Διάλογος Ἐκκλησίας - Κοινωνίας

Μὲ τὴν συμμετοχὴ 550 συνολικὰ ἐκπροσώπων πολιτικῶν, κοινωνικῶν, οικονομικῶν, εκπαιδευτικῶν, πολιτιστικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν φορέων ἀπὸ τὶς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Πελοποννήσου καὶ τὴν παρουσία τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὸν Διάλογο Ἐκκλησίας καὶ Κοινωνίας, Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, Χαλκίδος, μελῶν τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, Πατρῶν, Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, Ἡλείας, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, Γυθείου καὶ Οἰτύλου καὶ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου, τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας, τοῦ Δημάρχου Πατρέων, βουλευτῶν καὶ ἐκπροσώπων τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, τῆς πανεπιστημιακῆς κοινότητος καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ἀστυνομικῶν ἀρχῶν, πραγματοποιήθηκε στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο τῶν Α.Τ.Ε.Ι. Πατρῶν ἡμερίδα μὲ κεντρικὸ θέμα «Ἐξουσία καὶ Διακονία στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας». Ὁμιλητὲς ἦσαν ὁ Μητρ. Θεβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμος καὶ ὁ Καθ. τοῦ Α.Π.Θ. κ. Βασίλειος Γιούλτσης. Τοὺς παρισταμένους χαιρέτισε ὁ Σεβ. Πατρῶν καὶ ὁ Πρωτ. κ. Θωμᾶς Συνοδινὸς ἀνέγνωσε τὸ μῆνυμα τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ ὁποῖος τόνισε ὅτι: «Ἀπὸ τὸν διάλογο αὐτὸ ἀναμένεται νὰ γίνουν γνωστὲς οἱ ἀπόψεις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ σὲ ὀρισμένα μέτρα ποὺ πρέπει νὰ ληφθοῦν γιὰ τὴν ἀποτελεσματικότερη διεξαγωγὴ τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὸ σύγχρονο κόσμο. Μᾶς ἐνδιαφέρει νὰ γνωρίζουμε τί ὁ λαὸς προσδοκᾷ ἀπὸ τοὺς Ποιμένες του καὶ τί δέον γενέσθαι προκειμένου νὰ ἀνταποκριθοῦμε ὅλοι οἱ κληρικοί, ποιμαντικά, στὶς ἀνάγκες τῆς σημερινῆς κοινωνίας...».

Στὴν ὁμιλία του ὁ Σεβ. Θεβῶν ὑπογράμμισε ὅτι: «Ἡ Ἐκκλησία δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκει μερίδιο κοσμικῆς ἐξουσίας ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ περιορισθεῖ καὶ στὶς ἀπαιτήσεις ὀρισμένων νὰ τῆς ὀρίζουν ρόλο μόνο διακοσμητικό. Σίγουρα ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐπιζητᾷ ἀσκηση κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἐπικοινωνεῖ, ὅμως, καὶ διαλέγεται μὲ ζωντανοὺς ἀνθρώπους. Δὲ μπορεῖ νὰ στέκεται ἀπέναντί τους σὰν ἓνα ἴδρυμα ἢ ἓνας θεσμὸς ποὺ ἐξυπηρετεῖ μόνο τὶς ἀνάγκες τῶν θρησκευτικῶν τύπων. Ἀποβλέπει στὴν καλὴ ἀλλοίωση καὶ στὴν μεταμόρφωση τοῦ ἐλεύθερου ἀνθρώπου ἀπὸ ἄτομο σὲ πρόσωπο».

Ἀκολούθησε συζήτηση ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ θέματος τῆς ἡμερίδας σὲ πέντε διαφορετικὲς ὁμάδες, τὰ πορίσματα τῶν συζητήσεων τῶν ὁποίων ἀναγνώσθηκαν στὴν ὀλομέλεια καὶ πραγματοποιήθηκε ἐπ' αὐτῶν ἀνοικτὴ συζήτηση. Τὰ πορίσματα μὲ σχετικὴ εἰσήγηση μετέφερε ὁ κ. Ἱερώνυμος στὴ Συνεδρίαση τῆς Ι.Σ.Ι. στὴ Συνεδρία τῆς τῆς βῆς Ὀκτωβρίου.

Μνήμη Μ. Ἀσίας

Μὲ ιδιαίτερη λαμπρότητα ἐορτάστηκε καὶ ἐφέτος στὴν προσφυγομάνα Νίκαια, ἔδρα τῆς ὁμωνύμου Ἱ. Μητροπόλεως, ἡ Μνήμη τῶν Μικρασιατῶν Ἀγίων τοῦ 1922, ἐκείνων ποὺ θυσιάστηκαν γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη μας καὶ μὲ τὸ παράδειγμά τους φώτισαν καὶ φωτίζουν γενεὲς ὀλόκληρες.

Στὰ πλαίσια τῶν ἐβδομαδιαίων ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων ποὺ διοργάνωσαν ὁ Δῆμος Νικαίας καὶ τὰ προσφυγικὰ σωματεῖα τῆς πόλεως γιὰ νὰ τιμήσουν τὴν Ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς μνήμης τοῦ 1922, τελέ-

σθηκε τὴν Κυριακὴ 11.09.05, Πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Νικαίας, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Νικαίας κ. Ἀλεξίου, στὴν ὁποία παρέστησαν οἱ Πολιτειακὲς Δημοτικὲς καὶ Στρατιωτικὲς Ἀρχές τοῦ τόπου, τὰ δέκα Μικρασιατικὰ Σωματεῖα, ἡ Πανελλήνιος Ἐνωση Μικρασιατικῶν Σωματείων, ἡ μαθητεῖα Νεολαία καὶ ἄλλοι φορεῖς.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο στὴν Ἱ. Μ. Σύρου

Ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο πραγματοποιήθηκε στὴν Ἐρμούπολη τῆς Σύρου τὴν 1η Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. στὴ μνήμη τοῦ ἐκ Σάμου καταγόμενου ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου Ἀλεξάνδρου Λυκούργου-Λογοθέτη, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἱεράρχου ὁ ὁποῖος κόσμησε τὸ Θρόνο τῆς Ἱ. Μ. Σύρου, μὲ τὴν συμπλήρωση 130 ἐτῶν ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας του (1866-1875).

Ὁ τιμηθεὶς διεποίμανε τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σύρου ἐπὶ ἐννεαετία (1866-1875) καὶ ὑπῆρξε ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων τῆς ἐποχῆς του, σὲ ὅλους τοὺς τομείς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δράσεως καὶ ζωῆς, καὶ ἰδιαίτερος στὸν χῶρο τῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης, τὴν ὁποία διακόνησε ὡς Καθηγητῆς τῆς Ἱστορίας τῶν Δογμάτων καὶ τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῆς Θεολογίας, ὅσο καὶ στὸν χῶρο τῶν διαχριστιανικῶν σχέσεων. Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Θεολογικὴ Ἐπιστήμη στερήθηκαν τὸν ἐπιφανῆ αὐτὸν ἄνδρα συντόμως, ἀφοῦ ἐξεδήμησε σὲ ἡλικία 48 ἐτῶν, στὶς 17 Ὀκτωβρίου 1875.

Εἰσηγήσεις πραγματοποίησαν οἱ: Ἀρχιμ. κ. Χρυσ. Σαββάτος, Καθηγ. Πανεπιστημίου, μὲ θέμα: «Ἀλέξανδρος Λυκούργος, Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου (1866-1875), ἕνας Ὁρθόδοξος Πρωτεργάτης στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση», κ. Μ. Β. Σακελλαρίου, Ἀκαδημαϊκός, δισέγγονος τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, Κλεοπάτρας Μαργιέλου, μὲ θέμα: «Ἀλέξανδρος Λυκούργος», κ. Μ. Γ. Σακελλαρίου, Καθηγητῆς τοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν, τρισεγγονος τῆς ἰδίας Κλεοπάτρας, μὲ θέμα «Τὸ ἀρχεῖο τοῦ Ἀλεξάνδρου Λυκούργου, ἀπὸ τὴν Εἰρήνη Μαργέλου στὴν ἐποχὴ τῆς Πληροφορικῆς», κ. Φωτ. Ἀσημακοπούλου, Ἐρευνήτρια τοῦ Κ.Ε.Ι.Ν.Ε. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ θέμα: «Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Λυκούργου, Ἀρχιεπισκόπου Σύρου, στὸ Ἅγιον Ὄρος (1872)» καὶ Ἐλισάβετ Κουτογιώργη, Ἐρευνήτρια τοῦ Κ.Ε.Ι.Ν.Ε. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ θέμα: «Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Λυκούργου, Ἀρχιεπισκόπου Σύρου, στὴν Ἀγγλία (1869-70).

Πρωτοποριακὸ Ἐκκλησιαστικὸ ἔργο στὸ Δομοκὸ

Ἐνα σημαντικὸ πρωτοποριακὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔργο στὴν ἐνορία Ἁγίας Παρασκευῆς Δομοκοῦ ἐγκαινίασε τὴν Κυριακὴ 18.10.05 ὁ Σεβ. Φθιώτιδος κ. Νικόλαος. Πρόκειται γιὰ ἕνα μεγαλοπρεπὲς παραδοσιακὸ κτήριο ποὺ εὑρίσκεται στὸ προαύλιο τῆς ἐνορίας Ἁγίας Παρασκευῆς Δομοκοῦ καὶ περιλαμβάνει μεγάλη αἴθουσα διαλέξεων καὶ συνεστιάσεων χωρητικότητος 400 ἀτόμων, ἐπισκοπεῖο καὶ ξενῶνα δυναμικότητος 40 κλινῶν.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Τὴν δαπάνη τοῦ ἔργου ἀνέλαβαν τέσσερις Δομοκίτες, ἡ κ. Μ. Πραστάκου, κόρη τοῦ ἀειμνήστου ἐφημερίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς π. Χρήστου Τσουτσουλοπούλου, ἡ κ. Σ. Γεωργουσοπούλου, ὁ κ. Δ. Γαλλῆς καὶ κ. Χ. Τσουτσουλόπουλος, στοὺς ὁποίους ὁ Σεβ. μετὰ τὴν θεία Λειτουργία ἀπένειμε τὸ ἀνώτατο παράσημο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ ἐπαίνου γιὰ τὴν προσφορά τους, τονίζοντας στὴν προσφώνησή του, ὅτι τέτοιου εἴδους θεάρεστες πράξεις ἀναδεικνύουν τὸν τόπο, συντελοῦν εἰς τὴν

πνευματικὴ ἀνύψωση τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος καὶ δοξάζουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἐκ μέρους τῆς ἐνορίας ὁ Ἐφημέριος π. Νικόλαος Κουλουμπρούκας προσέφερε εἰς τοὺς δωρητὲς τιμητικὴ πλακέτα. Συγκινητικὴ ἦταν ἡ ὁμιλία τῆς μικρῆς Μαρίας Πραστάκου, μαθήτριας Λυκείου, ἐγγονῆς τῆς εὐεργέτιδος κ. Μαρίας Πραστάκου, ἡ ὁποία εὐχαρίστησε τὴν γιαγιά της γιὰ τὸ καλὸ παράδειγμα ποὺ παρέχει στὰ παιδιά καὶ ἐγγόνια της, δηλαδὴ τῶν καλῶν ἔργων καὶ τῆς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ συνεχίσουν τὴν παράδοση τῆς προσφορᾶς στὴν ἰδιαίτερα τους πατρίδα, διότι θεωροῦν τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο ὡς τὴν μεγαλύτερη τιμὴ καὶ περιουσία.

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Κυνοσάργους

Ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες ἀνεγέρσεως τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Κυνοσάργους, τὰ ἔξοδα ἀνεγέρσεως τοῦ ὁποίου καλύφθηκαν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τῆς ἀειμνήστου Εὐγενίας Δρακοπούλου. Τὰ ἐγκαίνια ἀναμένονται νὰ τελεσθοῦν μέσα στὸ Χειμῶνα τοῦ 2005. Ἐντὸς τοῦ κτιρίου θὰ στεγασθεῖ τὸ Ἐνοριακὸ Συσσίτιο τῆς Ἐνορίας τὸ ὁποῖον καθημερινὰ συτίζει 100 ἄτομα καὶ τὸ ὁποῖο μέχρι σήμερα στεγαζόταν σὲ ὑπόγεια μισθωμένη αἴθουσα, τὰ καθηγητικὰ τῆς Ἐνορίας καὶ ἄλλες πνευματικὲς

δραστηριότητες τῆς ἐνορίας (ὁμιλίες, μαθήματα ἀγιογραφίας κ.λπ.). Ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, τοῦ ὁποίου προΐσταται ὁ Ἀρχιμ. κ. Ἀμφιλόχιος Ρουσάκης, διακοσμεῖται μὲ ἐξαιρετὴ ἀγιογραφία ἡ ὁποία φιλοτεχνεῖται ἀπὸ τὸν κ. Ἀλ. Μπάτα καὶ διακρίνεται γιὰ τὴν διαφάνειά της, τὴν καθαρότητα, τὴν ζωντάνια τῶν προσώπων ποὺ εἰκονίζει. Κοσμεῖται ἐπίσης μὲ ἔργα τοῦ γνωστοῦ μαρμαρογλύπτη Εὐστρ. Φιλιππότη.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Οί έργασίες τής Ίεραρχίας

Δύο νέοι Μητροπολίτες εξέλέγησαν στις 5 Οκτωβρίου από την Ίερά Σύνοδο τής Ίεραρχίας τής Εκκλησίας τής Ελλάδος. Με 47 ψήφους εξέλεγη Μητροπολίτης Αιτωλοακαρνανίας ό Αρχιμ. κ. Κοσμάς Παπαχρήστου, ιεροκήρυξ τής Ίερας Μητροπόλεως και με 51 ψήφους Μητροπολίτης Δράμας ό κ. Παῦλος Ἀποστολίδης, Ἡγούμενος τής Ἱ. Μ. Παναγίας Σουμελά Βεροίας. Οί δύο νέοι Ίεράρχες πού τυγχάνουν εύρύτατης κοινωνικής άποδοχής και έχουν σημαντικό έργο έπιτελέσει στις έπαρχίες όπου διακόνησαν, χειροτονήθηκαν στις 8 και 9 Οκτωβρίου άντιστοίχως στον Καθεδρικό Ναό Ἀθηνών.

Κατά τή διάρκεια των έργασιών τής Ι.Σ.Ι. άναπτύχθηκαν οί ακόλουθες εισηγήσεις: α) «Περί έγκρίσεως του Κανονισμού Ίεροψαλτών», από τον Σεβ. Ἡλείας κ. Γερμανό. β) «Συμπεράσματα α' φάσεως Διαλόγου Εκκλησίας-Κοινωνίας», από τον Σεβ. Θηβών και Λεβαδειάς κ. Ίερόνυμο. γ) «Υποβοηθούμενη άναπαραγωγή - Νέος Νόμος», από τον Σεβ. Ναυπάκτου κ. Ίερόθεο. δ) «Έπανευαγγελισμός του Λαού - Νέαι Προϋποθέσεις», από τον Σεβ. Κερκύρας κ. Νεκτάριο.

Νέα πτέρυγα στην Ἱ. Μ. Κηρύκου και Ίουλίττης τής Ἱ. Μ. Σιδηροκάστρου

Έγκαινιάσθηκε στις 25.10.05 στην Ἱ. Μ. Ἁγ. Κηρύκου και Ίουλίττης από τον Σεβ. Σιδηροκάστρου κ. Μακάριο ή νέα πτέρυγα του Πνευματικού και Συνεδριακού Κέντρου τής Μονής, ή οποία άνεγέρθηκε με έξοδα του Ίδρύματος «Σταῦρος Σ. Νιάρχος». Με λόγο ποιητικό και γλαφυρό ό Σεβασμώτατος άναφέρθηκε στην δυνατότητα έπιλογής του φωτός ή του σκότους από τον άνθρωπο και την πορεία για τή σωτηρία τής ψυχής φέροντας ως παραδείγματα τήν μοναστική κοινότητα τής Ἱ. Μ. Ἁγ. Κηρύκου και Ίουλίττης και τὸ Ίδρυμα Νιάρχου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸ νομοσχέδιο περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσης

Ὁ μεγάλος θόρυβος πὺ ἐδημιούργησαν πολιτικὰ καὶ δημοσιογραφικὰ πρόσωπα ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναβαθμίσεως τῆς Ἐκκλ. Ἐκπαιδεύσεως ἂν δὲν εἶναι κατευθυνόμενος καὶ ἂν δὲν ὑπηρετεῖ συγκεκριμένα ἀντιεκκλησιαστικὰ συμφέροντα, εἶναι προῖον παραπληροφόρησης καὶ συντεχνιακῆς ἀντίδρασης μερικῶν καθηγητῶν τῶν δύο Θεολογικῶν Σχολῶν. Γιὰ τὴν ὀρθὴ ἐνημέρωση τοῦ κοινοῦ μὲ γνώμονα τὴν ἀλήθεια παραθέτομε κατωτέρω μερικὰ σημεία, τὰ ὁποῖα διαφωτίζουν τὶς θλιβεστές πτυχές τοῦ ζητήματος.

1 Τὸ ἐπίμαχο νομοσχέδιο ἔχει καταρτισθεῖ ἤδη ἀπὸ τὸ ἔτος 1998 ἐπὶ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Γερ. Ἀρσένη, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἀνέπτυξε τὸ πρόβλημα τῆς ἀναβαθμίσεως τῆς παρεχομένης Ἐκκλ. Ἐκπαιδεύσεως στὰ μελλοντικὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἐπόμενος Ὑπουργὸς κ. Π. Εὐθυμίου τὸ παρέλαβε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ προκατόχου του, καὶ μὲ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ πὺ συγκρότησε τὸ διεκρῦθησε ἐλαφρῶς χωρὶς νὰ ἀλλοιώσει τὴ βασικὴ του φιλοσοφία. Ἐπομένως καὶ οἱ δύο Ὑπουργοὶ ἐπὶ ΠΑΣΟΚ εἶχαν συμφωνήσει στὴ βάση τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ σημερινὴ Ὑπουργὸς κ. Μ. Γιαννάκου τὸ παρέλαβε ἀπὸ τὸν προκατόχου της καὶ τὸ προώθησε, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ἐπέφερε μερικὲς ἐλαφρὲς ἀλλαγές. Καὶ οἱ τρεῖς Ὑπουργοὶ συνέφωνησαν ἐπὶ τῆς δομῆς τοῦ νομοσχεδίου καὶ καμμία δὲν ἐξέφρασαν ἐπιφύλαξη στὴν ψήφισή του ἀπὸ τὴ Βουλὴ.

2 Οἱ 4 ἀνώτατες σχολές πὺ προβλέπονται στὸ νομοσχέδιο εἶναι οἱ μέχρι σήμερα ἀνώτερες πὺ λειτουργοῦν καὶ πρόκειται νὰ εἶναι παραγωγικὲς σχολές

τῆς Ἐκκλησίας δηλ. οἱ ἀπόφοιτοὶ των μόνο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν θὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ δὲν θὰ ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀπορροφηθοῦν ἀπὸ τὸ κράτος. Δηλ. πρόκειται γιὰ σχολές πὺ θὰ προετοιμάζον τὰ μελλοντικὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὁποῖα ἐζήτησε νὰ ἀνεβάσει τὴ μορφωσὴ των σὲ ὑψηλότερο ἐπίπεδο, ὥστε νὰ ἔχομε μορφωμένους Ἱερεῖς. Ἐπομένως δὲν πρόκειται οὔτε γιὰ θεολογικὲς σχολές εὐρείας λειτουργικότητας, οὔτε πολὺ περισσότερο γιὰ Πανεπιστήμιο.

3 Πρότυπο των σχολῶν αὐτῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐτέθησαν οἱ παραγωγικὲς σχολές των Ἐνόπλων Δυνάμεων, των ὁποῖων ἡ συνταγματικότητα ἔχει ἤδη ἀρμοδίως κριθεῖ. Αὐτὲς ἐκπαιδεύουν τὰ στελέχη των Ε.Δ. ὅπου καὶ ἀπορροφῶνται οἱ ἀπόφοιτοὶ των καὶ δὲν θέτουν σὲ διακινδύνευση τὶς θέσεις ἐργασίας ἄλλων ὁμοειδῶν ἐπιστημόνων ὡς εἶναι λ.χ. οἱ ἰατροί. Ἀπὸ

ὅλους ἀναγνωρίζεται στὸ κράτος τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτει δικές του σχολές γιὰ τὴν ἐκπαίδευση των στελεχῶν τοῦ στρατεύματος, καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν διεμαρτυρήθη γι' αὐτό. Γιατὶ τώρα πὺ ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ νὰ ὑπάρχουν σχολές πὺ θὰ παρέχουν ἐξειδικευμένες γνώσεις στὰ στελέχη της ἔχει ξεσηκωθεί ἡ λυσσαλέα αὐτὴ ἀντίδραση; Μήπως ἄλλοῦ στοχεύουν οἱ ἀντιδρώντες;

4 Ὅραμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πὺ εἶναι νὰ ἔχει καὶ ἡ Ἐκκλησία λόγο στὴ διαμόρφωση καὶ ἐκπαίδευση των δικῶν της στελεχῶν. Εἶναι παράλογο ἄλλος νὰ ἐκπαιδεύει γιὰ λογαριασμό τῆς Ἐκκλησίας τοὺς μελλοντικούς ἱερεῖς καὶ ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀρκεῖται μόνον στὸ νὰ τοὺς ἀξιοποιεῖ μόλις ἀποφοιτήσουν. Οἱ σχολές αὐτὲς ἐνῶ δὲν χάνουν τὸν δημόσιο χαρα-

κτῆρα τους, ἐνῶ ἐξακολουθοῦν νὰ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν εὐθύνην Συμβουλίων στὰ ὁποῖα ἡ Ἐκκλησία ἐκπροσωπεύεται σὲ ἀριθμὸ μὲν πού δὲν εἶναι ἡ πλειοψηφία ἀλλὰ διαθέτει τὸν Πρόεδρον.

5 Πρόθεση τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι νὰ διαμορφώσει στελέχη τῆς πού νὰ διαπνέονται ἀπὸ φονταμενταλιστικές ιδέες, ἢ ἀπὸ ρασιμὸ ἢ καὶ φανατισμὸ, ὅπως τὴν κατηγοροῦν οἱ μόνιμοι κατήγοροί τῆς, ἀλλὰ νὰ καταρτίσει ὀρθοδόξους κληρικούς μὲ πνευματικότητα, ἤθος καὶ μόρφωση, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀντιμετωπίζουν τὰ σύγχρονα προβλήματα μὲ τὸν κατάλληλο τρόπο. Ἄν αὐτὸ λέγεται «Χομεϊνισμός» τότε οἱ λέξεις ἔχουν χάσει τὸ νόημά τους. Τὰ δὲ οἰκοτροφεία, στὰ ὁποῖα θὰ διαμένουν οἱ σπουδαστές δὲν πρόκειται νὰ εἶναι ἐκτροφεῖα μειονεκτικῶν χαρακτήρων, ὅπως ἐγγράφη, ἀλλὰ ἀντιθέτως θερμοκήπια ὅπου θὰ καλλιεργῶνται οἱ ἀρετές πού πρέπει νὰ χαρακτηρίζουν τοὺς κληρικούς καὶ τὰ ἄλλα στελέχη τῆς Ἐκκλησίας.

6 Σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ ἐκσυγχρονίσει τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα πού ὑπάρχει σήμερα γιὰ τὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας. Ἀνυποχώρητη θέληση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ ἔχει λόγο καὶ δὴ καὶ κύριο λόγο στὴ διαμόρφωσή τῶν σχετικῶν προγραμμάτων. Τὸ πιστοποιητικὸ χρησιμοθηθείας πού ἀπαιτεῖται δὲν εἶναι δικαιολογητικὸ γιὰ εἰσαγωγή τῶν φοιτητῶν, ἀλλὰ προϋπόθεση γιὰ νὰ λάβουν μέρος στὶς πανελλαδικές ἐξετάσεις. Καὶ βέβαια σκοπὸς του εἶναι νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἐκ τῶν προτέρων τὸ ἤθος τοῦ ὑποψηφίου, ἢ ὀρθόδοξη πίστη του καὶ ἡ ἐπιθυμία του νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ στέλεχος τῆς Ἐκκλησίας. Τί πιὸ λογικὸ, πιὸ πρακτικὸ, πιὸ ἀναγκαῖο ἀπὸ αὐτό;

7 Οἱ καθηγητὲς πού θὰ ἀναλάβουν νὰ διδάξουν στὶς ἀνώτατες αὐτὲς σχολές δὲν πρόκειται νὰ ὑπολείπονται σὲ τίποτε ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς πού διδάσκουν σὲ ἄλλες ἀνώτατες σχολές. Τὸ νομοσχέδιο προβλέπει λεπτομερεῖς διαδικασίες ἐκλογῆς καθηγητῶν πού κινοῦνται στὶς ἴδιες προϋποθέσεις πού προβλέπονται γιὰ ὅλους τοὺς καθηγητὲς τῶν ΑΕΙ. Τίποτε τὸ χαρακτηριστικὸ δὲν προβλέπεται στὸ νομοσχέδιο.

8 Οἱ ἀνώτατες αὐτὲς σχολές θὰ περιλαμβάνουν καὶ προγράμματα πού ἀναφέρονται σὲ Ἐκκλησιαστικές Τέχνες ὅπως λ.χ. βυζ. μουσική, ναοδομία, συντήρηση χειρογράφων καὶ

εἰκόνων, βιοθηκὴ κ.λπ. ὥστε νὰ μποροῦν νὰ σπουδάζουν καὶ ὅσοι ἐξασκοῦν ὡς ἐπάγγελματις τέχνες αὐτὲς μέσα στὴν Ἐκκλησία, προσλαμβάνοντας τὸ ἀναγκαῖο θεολογικὸ ὑπόβαθρο τῶν τεχνῶν πού θὰ ἐξασκήσουν.

9 Τὸ νομοσχέδιο προβλέπει ἐπίσης τὴν ἵδρυση Σχολῆς Ἐπιμόρφωσης Στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀπευθύνεται στοὺς ἤδη χειροτονημένους κληρικούς καὶ ἄλλους λαϊκοὺς πού ὑπηρετοῦν στὴν Ἐκκλησία, ὥστε καὶ αὐτοὶ νὰ λάβουν τὴν ἀναγκαῖα ἐπιμόρφωση. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ θὰ λειτουργεῖ μὲ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας.

10 Καθ' ὅσον ἀφορᾷ στὰ σχολεῖα Μ. Ἐκπαίδευσης ἢ καινοτομία τοῦ νομοσχεδίου εἶναι α) ὅτι καθιερώνει τὸ Γυμνάσιο δευτέρης εὐκαιρίας ὅπως ἰσχύει καὶ λειτουργεῖ στὴ Μ. Ἐκπαίδευση γιὰ ὑποψηφίους κληρικούς ἢ καὶ ἤδη χειροτονημένους ἀλλὰ μεγάλης σχετικῶς ἡλικίας καὶ β) ἰδρύει ΙΕΚ γιὰ τὴν 4η τάξη τῶν Ἑνιαίων Ἐκκλησιαστικῶν Λυκείων.

Αὐτὴ εἶναι, μὲ λίγα ἀπλὰ λόγια, ἡ ἀλήθεια περὶ τὸ νομοσχέδιο πού ἐξόργισε τόσο πολὺ τοὺς ἀμύντορες τῆς ἐπιστήμης. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπιδιώκει νὰ ἐξυψώσει τὴν παρεχόμενη στους ὑποψηφίους κληρικούς μόρφωση. Καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ ἀμφισβητήσῃ αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία ἢ καὶ τὴν ἀξίωση. Πολὺ δὲ περισσότερο νὰ τὸν κατηγορήσῃ ὅτι ἐπιβάλλει χομεϊνικοῦ δῆθεν τύπου σχολές ἐλέγχου τῆς ἔρευνας καὶ ἄλλα παρεμφερῆ ἀστεία, πού δὲν ἀντέχουν στὴ λογικὴ καὶ σοβαρὴ κριτικὴ.

Μηνολόγιον τοῦ Αὐτοκράτορος Βασιλείου Β'
Τὴν Τετάρτη 16 Νοεμβρίου 2005 καὶ ὥρα 18:00 παρουσιάζεται στὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν τὸ «Μηνολόγιον τοῦ Αὐτοκράτορος Βασιλείου Β'» πού ἐξέδωσε σὲ πανομοιότυπη ἐκδοσὴ (Κώδικας Vaticanus Graecus 1613) ἢ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ ἔργο θὰ παρουσιάσουν ὁ καθ. κ. Εὐάγγελος Χρυσός, Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν καὶ ὁ κ. Francesco D' Aiuto, ἐρευνητὴς τῆς Βατικανῆς Βιβλιοθήκης. Θὰ προσφωνήσουν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς Βατικανῆς Βιβλιοθήκης, χαιρετισμὸ θὰ ἀπευθύνῃ ὁ Καρδινάλιος κ. Jean-Luis Tauran, Πρόεδρος τῆς Βατικανῆς Βιβλιοθήκης. Τὴν Ἐκδήλωση θὰ κλείσῃ μὲ ὁμιλία του ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ - ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

62.114.588,58 Ευρώ, δηλαδή περίπου 22 δισεκατομύρια δραχμές δαπανᾶ κάθε χρόνο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέσω τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ 67 Ἱερῶν Μητροπόλεων, στὰ πλαίσια τοῦ ἔργου τῆς φιλανθρωπικῆς διακονίας καὶ δράσης Τῆς, καὶ τῆς καθημερινῆς προσπάθειάς Τῆς, προκειμένου νὰ συνδράμει, ἐνισχύσει καὶ ὑποστηρίξει ὅσους ἀνθρώπους ἔχουν ἀνάγκη. Μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ λειτουργεῖ καὶ συντηρεῖ:

Α. 10 Βρεφονηπιακοὺς καὶ 10 Παιδικοὺς Σταθμοὺς. 18 Στέγες Γερόντων στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ 66 Γηροκομεῖα στὶς Ἱερές Μητροπόλεις. 1 Ἱδρυμα Χρονίως Πασχόντων Παίδων καὶ 11 Ἱδρύματα Χρονίως Πασχόντων ἐνηλίκων. 7 Ἱδρύματα γιὰ ἄτομα μὲ εἰδικές ἀνάγκες. 2 Νοσοκομεῖα. 5 Ἱατρεία. 1 Σταθμὸ Α' Βοηθειῶν. 1 Κέντρο Φυσιοθεραπείας-Ηλεκτροθεραπείας καὶ Ὑδροθεραπείας. Κέντρο Ἱατρικῆς, Κοινωνικῆς καὶ Ψυχιατρικῆς ὑποστήριξης γιὰ ἄτομα μὲ νεοπλασματικὰ νοσήματα. Ἐπιπλέον 7 Ἱδρύματα Ψυχικῆς Ὑγείας. 5 Ξενῶνες «Στέγη Μητέρας» Κ.Ε.Σ.Ο. τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. 1 Ξενῶνα φιλοξενίας συνοδῶν ἀπόρων ἀσθενῶν σὲ ἐπαρχιακὸ Νοσοκομεῖο. 52 Οἰκοτροφεία-Ὀρφανοτροφεία, Ἱδρύματα Παιδικῆς Προστασίας. 68 Κέντρα Ἀγάπης (Συσσίτια) Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἱερᾶς

Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὅπου προσφέρονται 1.663.316 μερίδες φαγητοῦ τὸ χρόνο, ἤτοι περίπου 6.000 μερίδες τὴν ἡμέρα, καθὼς καὶ 109 Συσσίτια Ἱερῶν Ναῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων. 1 Ἱδρυμα ἀπόρων Τυφλῶν Γυναικῶν.

Β. 1 Πρόγραμμα διανομῆς φαγητοῦ σὲ ἀστέγους μὲ τὴν ἐπωνυμία «Κιβωτὸς ἀγάπης», 1 χῶρο γιὰ προσφορὰ δωρεᾶν ρουχισμοῦ «Ταβιθά» καὶ 1 Ἱδρυμα Ψυχοκοινωνικῆς ἀγωγῆς καὶ στήριξης «ΔΙΑΚΟΝΙΑ», ποὺ λειτουργοῦν στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

Γ. Τράπεζες αἵματος στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, σὲ κάθε Ἱερό Ναό τῆς, δηλαδή 145 Τραπεζῶν αἵματος καὶ 30 στὶς Ἱερές Μητροπόλεις.

Δ. Ἐπιπλέον γιὰ τὴν λειτουργία 26 διαφόρων Ἱδρυμάτων σὲ Ἱερές Μητροπόλεις: Ἱεραποστολικά, Φιλανθρωπικά, Συμπαραστάσεως κρατουμένων, πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς συμπαραστάσεως, ἀποκαταστάσεως ἀπόρων καὶ ἀγάμων Μητέρων.

Ε. Ἐξαιρετικὲς στὶς ἐγκαταστάσεις καὶ ὑποδειγματικὲς στὴν λειτουργία εἶναι καὶ οἱ 52 Κατασκηνώσεις ποὺ λει-

Στὶς σελίδες ποὺ ἀκολουθοῦν συγκεντρώθηκαν ἐλάχιστα δείγματα ἀπὸ τὴν ἀνύστακτη φροντίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τοὺς πάσχοντες καὶ τὴ μέριμνά τῆς γιὰ τὰ παιδιά μὲ τὴ λειτουργία κατασκηνώσεων. Τὸ φωτογραφικὸ ὕλικὸ εἶναι ὅσο μπορέσαμε νὰ χωρέσουμε σ' αὐτὲς τὶς σελίδες καὶ ζητοῦμε τὴν κατανόηση, γιὰ ὅσα δὲν περιελήφθησαν. Ὁ «Ἐφημέριος» θὰ συνεχίσει αὐτὴ τὴν προσπάθεια μὲ τὴ δική σας συμπαράσταση.

τουργοῦν στὶς κατὰ τόπους Ἱερές Μητροπόλεις καὶ οἱ ὁποῖες κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες δέχονται μεγάλο ἀριθμὸ παιδιῶν γιὰ ὁμαδικὴ ζωὴ, μάθηση, παιχνίδι καὶ πνευματικὴ κατάρτιση. Ἀξιοσημείωτη εἶναι καὶ ἡ φιλοξενία παιδιῶν ὁμογενῶν οικογενειῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ, κατόπιν τοῦ σχετικοῦ ἐνδιαφέ-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ - ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ροντος των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών μας, για την γνωριμία της Πατρίδας και την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Με την προσφορά αυτή που προέρχεται από τις μικρές ή μεγάλες προσφορές των Χριστιανών, η Έκκλησία δίδει καθημερινά την μαρτυρία ότι προχωρεί σταθερά και άταλάντευτα στην πορεία που έχει χαράξει ο ίδιος ο έλεήμων Ίδρυτής Της, ώστε να αναπαύεται ο πιστός λαός, ο οποίος την εμπιστεύεται και σ' Αυτήν προσφεύγει στις δύσκολες ώρες των δοκιμασιών του.

Έθελοντισμός στα Νοσοκομεία

Περισσότερους από 57.000 ασθενείς που νοσηλεύονταν σε Νοσηλευτικά Ίδρύματα της περιφέρειας της Ίερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐπισκέφθηκαν, κατά τη διάρκεια της περιόδου 2004-2005, οι ἐθελόντριες της Ὑπηρεσίας Ἐθελοντικῆς Διακονίας Ἀσθενῶν τῆς Διεύθυνσης Ποιμαντικῶν Ἔργων τῆς Ι.Α.Α. Ἐπίσης, οι ἐθελόντριες, κατά τη διάρκεια τῆς ἴδιας περιόδου και σὲ συνεργασία μὲ τις ἀρμόδιες ὑπηρεσίες Ὑγείας καὶ Πρόνοιας, παρείχαν φροντίδα καὶ συντροφιά σὲ 750 ασθενείς.

Γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν ἐθελοντριῶν λειτούργησαν, στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Ρηγίλλης, τρία σχετικὰ προγράμματα. Ἡ Ὑπηρεσία, τῆς ὁποίας προΐστανται ὁ Αἰδισιμ. Πρωτοσπρεσβύτερος π. Βασίλειος Κουτογιάννης, ἐφημέριος τοῦ Ἱπποκρατείου, προγραμματίζει γιὰ τὴν περίοδο 2005-2006 τὴν περαιτέρω ἐκπαίδευση, στήριξη καὶ ἀξιοποίηση τῶν ἐγγεγραμμένων ἐθελοντριῶν, τὴν προσέλκυση νέων, κ.α.

Ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια στὴ Γεωργία

Οἱ σφοδρὲς καταιγίδες ποὺ ἔπληξαν τὴν Γεωργία, προκαλώντας πλημμύρες καὶ καταστροφές σὲ ἀγροτικὲς ἐκτάσεις, καταστήματα καὶ οἰκίες, ἐπιδείνωσαν ἀκόμη περισσότερο τὴν οικονομικὴ κατάσταση τῆς χώρας. Ἡ κυβέρνηση τῆς Γεωργίας ἀπηύθυνε ἔκκληση γιὰ βοήθεια καὶ ἡ «Ἀλληλεγγύη» ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ἀντέδρασε ἄμεσα. Κλιμάκιο τῆς Μ.Κ.Ο., μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν διευ-

θυντῆ τῆς κ. Δ. Φουρλεμάδη, μετέβη στὴ χώρα μεταφέροντας 300 τόνους ζυμαρικῶν ποὺ προσφέρθηκαν σὲ 20 ἱδρύματα τῆς Γεωργίας, γιὰ τὴ στήριξη τῶν πληγέντων κατοίκων τῆς. Τὶς εὐχαριστίες τοὺς γιὰ τὴν προσφορά ἐξέφρασαν στὸν κ. Φουρλεμάδη τόσο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μιτσχέτης καὶ καθολικὸς Πατριάρχης πάσης Ἰβηρίας κ. Ἡλίας Β', ὅσο καὶ ὁ ὑφυπ. Ἐξωτερικῶν τῆς χώρας κ. Κ. Καφτανάντζε καὶ οἱ ὑφυπ. Ὑγείας, Ἐσωτερικῶν καὶ Παιδείας. Ὅλοι μάλιστα ἐπισήμαναν τὸν σημαντικὸ ρόλο ποὺ διαδραματίζει ἡ Ἑλλάδα γιὰ τὴν πολὺπλευρῆ οικονομικὴ καὶ ἠθικὴ στήριξη τῆς Γεωργίας. Ἰδιαίτερη ὁμως μνεία ἔκαναν στὴν «Ἀλληλεγγύη», ἡ ὁποία καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔχει βοηθήσει τοὺς κατοίκους τῆς χώρας. Πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνο περίπου, ἡ Μ.Κ.Ο. εἶχε προσφέρει δύο πλήρως ἐξοπλισμένα ἀσθενοφόρα γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Κρατικοῦ Παιδιατρικοῦ Νοσοκομείου τῆς Τυφλίδας.

Ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια στὴ Ρουμανία

Μετὰ τὶς φονικὲς πλημμύρες στὴ Ρουμανία, οἱ ὁποῖες προκάλεσαν καὶ ἐκτεταμένες καταστροφές σὲ πολλὲς περιοχές τῆς χώρας, ἡ Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἀλληλεγγύη», ἀνταποκρινόμενη ἄμεσα σὸ αἴτημα τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, ἀπέστειλε ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια στὴ χώρα.

Μεταφέρθηκαν στὴν πόλη Ρόμαν 19 τόνοι ἀνθρωπιστικοῦ ὑλικοῦ ποὺ συνίσταται σὲ τρόφιμα (ζάχαρη, ἀλεύρι, ζυμαρικά, ὄσπρια κ.λπ.), κλινოსκεπάσματα καὶ ἄλλα εἶδη πρώτης ἀνάγκης, ἐνῶ στὴν πόλη Γαλάτι ἀπε-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ - ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

στάλησαν επιπλέον 18 τόνοι ανθρωπιστικής βοήθειας.

Παράδοση άσθενοφόρων στην 'Αρμενία

Στήν πρωτεύουσα τής 'Αρμενίας Έρεβάν κλιμάκιο τής Μ.Κ.Ο. τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος «'Αλληλεγγύη» με έπικεφαλής τόν κ. Δ. Φουρλεμάδη, παρέδωσε δύο πλήρως εξοπλισμένα άσθενοφόρα στο «'Ωνάσειο» Κρατικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο τής πόλης στις άρχές 'Οκτωβρίου.

Κατά τήν τελετή παράδοσης τών άσθενοφόρων, ό κ. Φουρλεμάδης είπε: «Μαζί μπορούμε νά αντιμετωπίσουμε πρακτικά θέματα που άπασχολούν τισ κοινωνίες μας». «Μία έμπρακτη άπόδειξη», έπισήμανε, «είναι και ή δωρεά τών δύο αυτών άσθενοφόρων, τά όποια και άναμένεται νά συμβάλλουν στην αναβάθμιση του ύγεινομικού συστήματος τής 'Αρμενίας».

'Εγκαινιάστηκε ό Ξενώνας «Στοργή»

'Εγκαινιάστηκε ό Ξενώνας για Κακοποιημένες Γυναίκες και Παιδιά «Στοργή», ό όποιος δημιουργήθηκε άπό τήν Μ.Κ.Ο. τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος «'Αλληλεγγύη» σε συνεργασία με τήν 'Υπηρεσία Διεθνούς 'Ανάπτυξης και Συνεργασίας (Υ.Δ.Α.Σ.) του 'Υπουργείου Έξωτερικών.

Κατά τήν τελετή τών έγκαινίων ό Μακαριώτατος και ό 'Υφυπ. Έξωτερικών κ. Εύ. Στυλιανίδης αναφέρθηκαν στην άγαστή και ύγιή σύμπραξη 'Εκκλησίας και Πολιτείας, ή όποια για μία άκόμη φορά, όπως τόνισαν, απέδωσε σημαντικούς καρπούς.

«Στήν πατρίδα μας», είπε ό Μακαριώτατος κατά τή διάρκεια τής όμιλίας του, «ή 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία δίδει συνεχώς δείγματα τής ευαισθησίας που έχει για τό ανθρώπινο πρόσωπο, που είναι ή έμφυχη εικόνα του Θεού στον κόσμο». «Αίσθανόμαστε», σημείωσε, «έπιτακτική τήν ανάγκη, ύστερα άπό πολλές δοκιμασίες που ύφίσταται τό ανθρώπινο πρόσωπο, νά στραφούμε με μεγαλύτερο ένδιαφέρον προς τόν πάσχοντα». Ευχαρίστησε δέ τόν 'Υφυπουργό Έξωτερικών ό όποιος, όπως σημείωσε, «άπό τήν πρώτη στιγμή έδειξε

έμπιστοσύνη στην 'Εκκλησία». «'Η συνεργασία 'Εκκλησίας και Πολιτείας», κατέληξε, «άποφέρει άγλαους καρπούς, τούς όποιους γεύεται ή κοινωνία μας».

'Ο Γενικός Διευθυντής τής Μ.Κ.Ο. «'Αλληλεγγύη» κ. Δ. Φουρλεμάδης ύπογράμμισε ότι με τό συγκεκριμένο έργο ή Πολιτεία αναγνωρίζει, μέσω τής 'Αλληλεγγύης, τήν κοινωνική προσφορά και τό έργο τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος.

Αίμοδοσία στις Τερες Μητροπόλεις

Με στόχο τή βελτίωση τής όργάνωσης τής έθελοντικής αίμοδοσίας, στην όποια πρωτοστατεί τά τελευταία χρόνια ή 'Εκκλησία τής 'Ελλάδος, ή 'Ι. Σύνοδος κάλεσε τισ κατά τόπους Μητροπόλεις νά ιδρύσουν Διευθύνσεις Αίμοδοσίας.

Σέ σχετικό έγκύκλιο σημείωμα τής 'Ι. Συνόδου (26/8/2005) προβάλλεται έκ νέου ή 14η Σεπτεμβρίου, ήμέρα τής 'Υψώσεως του Τιμίου Σταυρου, ως ήμέρα του Χριστιανου 'Εθελοντου Αίμοδотου.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ - ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Από τις Κατασκηνώσεις των **Ι. Μητροπόλεων**

Ι. Μ. Πειραιώς

Ι. Μ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως

Ι. Μ. Κερκύρας

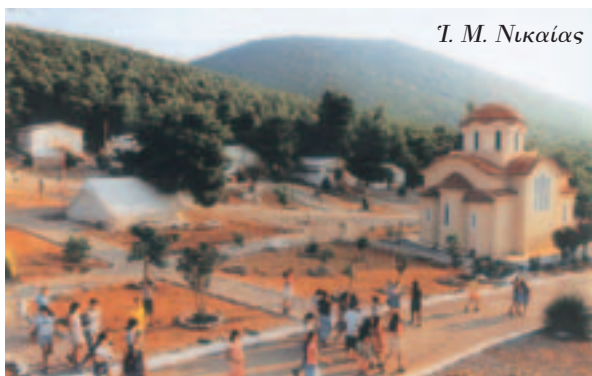
Ι. Μ. Καστοριάς

Ι. Μ. Χαλκίδος

Ι. Μ. Σπάρτης

Ι. Μ. Νικαίας

Ι. Μ. Σταγών και Μετεώρων

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΟΥΣ

Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ «Σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου»

Τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου

α) Ἐκούσιον τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου

Προχωρώντας στὸ «Σύμβολο» φθάνουμε τώρα στὴν ὁμολογία τῆς Σταύρωσης τοῦ Κυρίου. Πιστεύουμε στὸν Χριστὸν τὸν «σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα...» Ἄς σταθοῦμε στὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ ποῦ συνιστᾷ τὴν ἄβυσσο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας τοῦ Κυρίου. Ὁ θάνατός του πάνω στὸ Σταυρὸ ὑπῆρξε θεληματικός, ἐκούσιος καὶ ὑπηρέτησε τὴν ἀπολύτρωσή μας. Τὸ «ὑπὲρ ἡμῶν» ποῦ ἀναφέρεται στὸ «Σύμβολο» εἶναι χαρακτηριστικό. Κανεὶς δὲν ἀνάγκασε τὸν Χριστὸ νὰ σταυρωθεῖ. Ἡ ἀγάπη του γιὰ μᾶς τοῦ ὑπηγόρευε τὴν ἀνάγκη νὰ παραδοθεῖ στὸν θάνατο. Στὴ Θ. Λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ὁμολογοῦμε ὅτι ὁ Χριστὸς τὴ νύκτα «ἦ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς». Δηλ. τὴ νύκτα ποῦ παρέδιδε ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸν του στὸ θάνατο...» Γι' αὐτὸ καὶ ὁ θάνατός του δὲν ἦταν ἢ ἀναπόφευκτη κατάληξη τῆς κτιστῆς του φύσεως οὔτε ἦταν μία ἀποτυχία ποῦ ἀποκαταστάθηκε μὲ τὴν ἀνάστασή του. Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μία νίκη, ἢ νίκη τῆς ἀγάπης, τῆς πιὸ φοβερῆς δύναμης ποῦ ὑπάρχει στὸν κόσμος. Ὁ εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης μᾶς μιλάει γι' αὐτὴ τὴν ἀγάπη: «... ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς» Ἰω. 13,1. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ ἀγάπη του γιὰ τὸν κόσμον ἔφθασε μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὁρίου, δηλ. μέχρι τοῦ θανάτου. Ἐτσι ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ Σταυρὸ σημαίνει τὴ νίκη τῆς ἀγάπης πάνω στὸ μῖσος. Καὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴ φαίνεται ἀκόμη καθαρῶτερα ἂν σκεφθοῦμε πὼς ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἦταν θεληματικός. Δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τὸ θάνατο τῶν ιδεολόγων τῆς ἱστορίας, ποῦ ὀδηγοῦνται στὸ ἱκρίωμα πιστοῖς στὶς ἀρχές τους, τίς ὁποῖες ἀρνοῦνται νὰ πρὸδώσουν. Ὁ Χριστὸς ἐγένετο ὑπὲρ ἡμῶν κἀρα, γιὰ νὰ ζήσουμε ὅλοι μας στὸ χωρὸ τῆς χάριτος. Θὰ τὸ τονίσει αὐτὸ ὁ Μ. Ἀθανάσιος: «Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν

περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ». Οἱ παλιοὶ ἱεροκήρυκες ἐσυνήθιζαν νὰ χρησιμοποιοῦν εἴτε ἀπὸ τὴν μυθολογία εἴτε ἀπὸ τὴν ἱστορία παραδείγματα γιὰ νὰ καταστήσουν ἐπαγωγικὴ τὴ διδασκαλία τους. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπικαλοῦνταν παθήματα κάποιου ἐνός, ποῦ θυσιάσθηκε χάριν τοῦ ὄλου, ὅπως ἦταν π.χ. ὁ Κόδρος στὸ στρατόπεδο τῶν Δωριέων, χαρίζοντας μὲ τὸ θάνατό του τὴ νίκη στοὺς δικούς του ἢ ὁ Κούρτιος ποῦ ρίφθηκε στὸ χάσμα ποῦ ἀνοιξε ὁ σεισμός σώζοντας ἔτσι τὴ Ρώμη, ἢ ἡ Ἰφιγένεια στὴν Αὐλίδα ποῦ θυσιάσθηκε ἢ ἴδια γιὰ νὰ πνεύσει οὐριος ἄνεμος. Ὅλα αὐτὰ τὰ παραδείγματα θέλουν νὰ δείξουν ὅτι ἀρκεῖ κάποτε ἓνας νὰ πληρώσει γιὰ τοὺς πολλούς, καὶ τοῦ ἐνός ἢ θυσία νὰ σώσει ὅλους! Ἀλλὰ στὴν περίπτωση τοῦ Κυρίου ἢ θυσία του δὲν ὑπαγορεύθηκε ἀπὸ τοὺς χρησμούς, οὔτε ἦταν ἀποτέλεσμα κάποιου ἔστω καὶ ἔμμεσου καταναγκασμοῦ. Ἦταν καρπὸς τῆς ἀγάπης. Ὁ Χριστὸς ἀποδέχεται τὸν ἐκούσιο θάνατό του ἐντάσσοντας ἔτσι καὶ τὴν ἔσχατη συνέπεια τῆς ἀνταρσίας τοῦ ἀνθρώπου στὴν ἐλευθερία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπακοῆς στὸ θέλημα τοῦ πατρὸς. Ἐτσι ὁ Σταυρὸς ἀποκαθιστᾷ τὴν ἀρχικὴ σχέση ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό, γι' αὐτὸ κι ἡμεῖς τὸν τιμοῦμε, ἐνῶ οἱ αἰρετικοὶ τὸν μισοῦν καὶ τὸν ἀτιμάζουν. Καρπὸς δὲ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ υἰοθεσία μας, δηλ. ἡ ἀποκατάστασή μας στὴ θέση τῶν παιδιῶν μέσα στὴν καρδιά τοῦ Πατέρα μας. Μὲ εὐγνωμοσύνη τὸ διακηρύσσει αὐτὸ ὁ ἐμπνευσμένος ὑμνογράφος λέγοντας: «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ σου αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς καὶ τὴ λόγχῃ κεντηθεὶς τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις Σωτὴρ ἡμῶν, Δόξα Σοι». Μετὰ τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ ὅλοι ἡμεῖς μποροῦμε νὰ ζοῦμε φυσικά, ἔχουμε ἀποκτήσει ἐκ νέου τὴν παρρησία ἐνώπιον τοῦ Πατέρα. Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων παρατηρεῖ σχετικὰ: «... Ἀνέλαβε Χριστὸς τὰς

ἀμαρτίας ἐν τῷ σώματι ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ταῖς ἀμαρτίαις ἡμεῖς ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν». Καὶ ὁ Μ. Βασίλειος συμπληρώνει, ὅτι ἡ θυσία τοῦ Σταυροῦ ἐπέφερε «καθαρισμὸν τῶν ἀμαρτημάτων διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ μεγέθει τοῦ ἐλέους καὶ τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ». Οἱ Ἑβραῖοι ἐσκανδαλίζοντο ἀπὸ τὸν Σταυρὸν καὶ οἱ Ἕλληνες ἐχλεύαζαν. Ἐμεῖς ὁμῶς «κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἕλλησι δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ ἕλλησι Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν». Τώρα μέσα ἀπὸ τὴν ἐκούσια «ἀπώλεια» τῆς ζωῆς «σώζουμε» τὴ ζωὴ «συναποθνήσκοντες» μὲ τὸ Χριστὸ «συζοῦμε» μὲ αὐτὸν στοὺς αἰῶνες. (Βλ. Χρ. Γιανναρᾶ σ. 167).

β) Ὁ ἀνθρώπινος πόνος τοῦ Σταυροῦ

Αὐτὰ ὅλα βέβαια δὲν σημαίνουν ὅτι τὸ μαρτύριο τοῦ Σταυροῦ ἦταν γιὰ τὸ Χριστὸ ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὴν ὀδύνη τῆ φρικτῆ. Ὁ Χριστὸς ἔπαθε ἄνθρωπος, καὶ ἐπομένως ἐδοκίμασε ὅλες τὶς συνέπειες τῆς ἀποσύνδεσης τῆς ὑπόστασής του ὡς ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἡ φύση ἐνεργεῖ ὑπαρκτὰ αὐτὴ τὴν ὑπόσταση. Δοκιμάζει καὶ ὁ Χριστὸς πρῶτα τὸ ψυχικὸ καὶ ὕστερα καὶ τὸ σωματικὸ μαρτύριο. Ὅταν τὸν κολαφίζουν, τὸν ἐμπαίζουν, τὸν ἐγκαταλείπουν, τὸν φραγγελώνουν, τὸν μαστιγώνουν, τὸν κτυποῦν ἀλύπητα, ὑποφέρει καὶ σωματικά. Ἡ ἀχαριστία τῶν ἀνθρώπων πού εὐεργετήθηκαν ἀπὸ αὐτὸν τὸν συντρίβει. Πεθαίνει μὲ τὸ μαρτύριο τοῦ Σταυροῦ ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους του, μαζὶ μὲ δύο κακούργους, πεθαίνει θάνατο ἐσχάτης ὀδύνης. Μεταφέρον ἐδῶ ἀπὸ τὸν σύγχρονό μας ἐκκλ. συγγραφέα Κων. Καλλίνικο τὴν περιγραφή τοῦ σταυρικοῦ θανάτου: «Προηγίτο ἀνηλεῆς μαστίγωσις μέχρι οὗ τὸ αἷμα ἀνέβλυζεν ἀπὸ τὰ νῶτα τοῦ καταδίκου. Ἐπινε τὸ ναρκωτικὸν ποτὸν πρὸς στιγμιαίαν ἀποπλάνησιν τῶν αἰσθήσεων. Μεθ' ὃ περιεδένετο ὁ σταυρούμενος διὰ σχοινίων καὶ ἀνεσύρετο ἐπὶ τοῦ ἠνωρθωμένου σταυρικοῦ ξύλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ μεγάλων καρφίων τὰς δύο χεῖρας καὶ τοὺς δύο πόδας χωριστὰ ἐκαρφώνετο. Καὶ ἤρχιζε μετ' ὀλίγον –ὦ τοῦ ἐλεεινοῦ τέλους– ἡ ἀφόρητος καὶ ποικιλότητος του κόλασις. Ἡ ἀφύσικός του ἐπὶ τοῦ σταυροῦ στάσις, ἐμποδίζουσα τὴν μέχρι τῶν ἄκρων κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, τὸ συνεφόρει εἰς τὸ στῆθος καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ προुकάλει οὕτως ἀφάνταστον δίψαν καὶ ἀφόρητον πυρετὸν. Ἡ καταπληγωμένη ἐκ τῶν

μαστιγώσεων ράχισ του, ἐφαπτομένη καὶ κατ' ἐλάχιστον τοῦ ξύλου ὑπὸ δριμυτάτων πόνων ἐθερίζετο. Αἱ χεῖρες εἰς τὰς ὁποίας πληθὺς εὐπαθεστάτων νεύρων συγκεντροῦνται διαπερασμένοι ἐκ τῶν ἡλῶν καὶ ὁμῶς ὑποχρεοῦμενοι νὰ βαστάσωσι τὸ βάρος τοῦ κρεμασμένου σώματος, νέαν κάμινον ἀλγηδόνων προσέθετον καὶ αὐταί. Ἐπὶ ἐξ, ὀκτώ, δέκα, δώδεκα πολλάκις ὥρας διήρκει ἡ ἀγωνία καὶ ἦτο ἀγωνία αἰώνων, ὅπου ἐν ἀτελευτήτῳ σειρὰ σπασμῶν, σπαραγμῶν καὶ σφαδασμῶν ἐξέπνεε σταγόνα πρὸς σταγόνα ἡ ζωὴ. Ὅρνεα πολλάκις, διαρκούσης τῆς ἀγωνίας καθήπτοντο καὶ ἀπέσπων τὰς σάρκας ἢ ἐξώρυτον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐσταυρωμένου. Λύκοι δὲ ἢ ἄλλα ἄγρια θηρία ἐπέπιπτον κατ' αὐτοῦ χωρὶς αὐτὸς νὰ ἠμπορεῖ νὰ ἀμνηθῆ. Μὲ αὐτὸ τὸ φρικτὸ μαρτύριο ἐτελείωσε τὴν ἐπὶ γῆς ζωὴν του ὁ Κύριος, πληρώσας μὲ τὸν θάνατόν του λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

γ) Δὲν ἐπρόκειτο γιὰ ἱκανοποίηση τῆς θείας Δικαιοσύνης

Μᾶς ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς δουλείας καὶ τῆς κατάρτας καὶ μᾶς ἐχάρισε ζωὴ καὶ ἀφθαρσία. «Καὶ διὰ τούτων ἀπάντων τὸν περὶ ἡμᾶς αὐτοῦ παρέστησεν ἔρωτα». Αὐτὸ τὸ λύτρο βέβαια καὶ αὐτὴ ἡ ἐξαγορὰ δὲν πρέπει νὰ νοηθοῦν νομικιστικά, ὅπως συνέβη στὴ δυτικὴ θεολογία. Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἐκδοχὴ προσαρμοσμένη στὴν ἐμπαθὴ ἐμπειρία τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψη αὐτὴ τὸ μέγεθος μιᾶς ἀμαρτίας μετρίεται μὲ τὸ μέγεθος ἐκείνου πού προσεβλήθη. Καὶ ἐπειδὴ ἐδῶ προσεβλήθη ὁ ἄπειρος Θεός, χρειάζοταν ἕνα ἄπειρο ἀντάλλαγμα γιὰ τὴ δικαίωσή μας. Ὁ Χριστὸς ὡς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀνέλαβε νὰ ξεπληρώσει τὴν ἐνοχὴν μας. Μόνον αὐτὸς μποροῦσε νὰ τὸ κάνει, ἱκανοποιώντας τὴ θεία δικαιοσύνη. Ἡ ἀντίληψη αὐτὴ ὁμῶς ὑποτάσσει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στὴν ἀναγκαιότητα μιᾶς ἐγκεντρικῆς δικαιοσύνης καὶ μεταβάλλει τὸν Πατέρα Θεὸν σὲ Δικαστὴ Θεὸ πού ζητᾷ ἱκανοποίησιν ἀνάλογη μὲ τὴ μεγαλοπρέπειά του. Ἡ εἰκόνα τοῦ «σαδιστῆ Θεοῦ» ἐκυριάρχησε μὲ τὴ θεωρία αὐτὴ στὴ Δύση καὶ ὀδήγησε σὲ ἀλλοίωσιν τῆς χριστιανικῆς συνείδησης σὲ σχέση μὲ τὸ νόημα τῆς ἀμαρτίας. Γιὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τοὺς Πατέρες τῆς ἡθυσίας τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ Σταυρὸ ἦταν καρπὸς τῆς ἀφειδώλευτης ἀγάπης του γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀντίληψη αὐτὴ βρίσκεται κάθε ἄλλη πού ὑπηρετεῖ τὸ σχῆμα «ἐνοχὴ - ἐξαγορὰ - δικαίωσις».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ
ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΟΥΝ 2*

Ἐὰν ὁ μέγας αὐτὸς θεολόγος, ὁ Yves Congar, τοῦ τάγματος τῶν Δομηρικανῶν ὑψωσε ἠχηρὰ τὴ φωνή του, ἰδίως στὰ μέσα τοῦ 20οῦ αἰῶνα, τὴν ἴδια ἐποχὴ ἕνας ἄλλος κορυφαῖος τῆς Δύσεως, ἀπὸ τὸ τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν, δὲν ἐδίστασε μὲ σεμνότητα ἀλλὰ καὶ μὲ παρρησία νὰ ἐπισημάνῃ τὰ τρωτὰ τοῦ παπικοῦ πρωτείου. Πρόκειται γιὰ τὸν πολυγραφώτατο καθηγητὴ Henri de Lubac, καὶ ἰδίως γιὰ τὸ ἔργο του *Méditation sur l'Église* (Παρίσι 1953).

«Εἰς τὴν σελίδα 71 τόνιζε τὰ ἴδια μὲ τὸν Congar περὶ τοῦ μονοπλεύρου τῆς περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίας καὶ ἐν ὑποσημείωσει τὰ ἐξῆς παραπέμπων εἰς ἐργασίαν τοῦ Dom L. Beauduin, σχετικὴν μὲ τὴν Α' σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ: «Ἐνα σχῆμα περὶ Ἐκκλησίας Χριστοῦ εἶχε παρασκευασθῆ ἐκ τῶν προτέρων ἀπὸ θεολόγους στρατολογηθέντας ἀπὸ ὅλων τὸν κόσμον. Αὐτὸ τὸ σχέδιον ἐτυπώθη καὶ διενεμήθη εἰς τοὺς Πατέρες τῆς Συνόδου. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐλλείπει χρόνου ἢ Σύνοδος δὲν ἠμπόρεσε νὰ συζητήσῃ παρὰ ἕνα μόνον κεφάλαιον, τὸ 11ον περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ ρωμαίου ποντίφηκος, ἐπὶ τῶν δεκαπέντε πού περιεῖχε τὸ σχέδιον. Τὸ Σύνταγμα λοιπὸν de Ecclesia Christi εἶναι μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ δίδῃ ὅλην τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας περὶ Ἐκκλησίας... Τὸ ἀκόμη μεγαλύτερον σφάλμα ὑπῆρξεν ὅτι διετηρήθη ὁ γενικὸς τίτλος τοῦ σχεδίου: *Constitutio dogmatica prima de Ecclesia*, τίτλος ὁ ὁποῖος περιελάμβανε καὶ τὰ 15 κεφάλαια. Ἡ προσθήκη *prima* ἐπέρασεν εὐκόλα ἀπαρτήρητος».

Εἰς τὴν σελίδα 111 ἄλλη ὑποσημείωσις: «Τὸ ἀκόμη χαρακτηριστικώτερον εἶναι ὅτι ἡ ὀνομασία «Ἀνώτατος Ποντίφηξ», ὡς γνωστὸν, δὲν εἶναι γραφικὴ, ἀλλὰ δανεισμένη ἀπὸ τοὺς τίτλους τῆς ἀρχαίας Ρώμης καὶ ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν ἀρχικὴν ἐννοίαν τῆς λέξεως, ὁ Πάπας δὲν εἶναι περισσότερο «Ποντίφηξ» ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους. Εἰς τὴν τάξιν τῆς ἱερωσύνης ἢ τῆς ἐπισκοπῆς, εἶναι εἰς τὴν ἰδίαν γραμμὴν μὲ ὅλους αὐτούς».

Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς Ντέ Λυμπάκ εἰς τὸ ἐπίσης βαρυσήμαντον ἔργον του «Καθολικισμός» (5ῃ ἐκδοσῇ, Παρίσι 1952) καὶ εἰς τὸ 10ον κεφάλαιον

κάμνει αὐστηρὰν κριτικὴν τῆς συγχρόνου θεολογικῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τακτικῆς ὡς στενῆς, μονοπλεύρου καὶ πολὺ νομοκρατικῆς. Μεταφράζομεν ἀπὸ τὴν σελ. 265: «Δυστυχῶς ἡ ἀπαραίτητος ἐργασία τῆς θεολογίας ἔχασε ἐνίστε ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ ἀντικείμενόν της, τὸ ὁποῖον ἦτο ὄχι νὰ σκεπάξῃ τὴν διδασκαλίαν ἢ νὰ τὴν διαλύῃ, ἀλλὰ νὰ τὴν στερεώῃ καὶ νὰ τὴν φωτίξῃ. Εἰς ἕνα τμῆμα τῆς τρεχούσης διδασκαλίας, ἰδίως εἰς τὴν πρακτικὴν διδασκαλίαν, εἰσέδουε μία δόσις ἐξατομικισμοῦ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ισχυρά, ἐνίστε δὲ πολὺ ισχυρά, ἢ ὁποῖα, καταβάλλεται σήμερον μία πολὺ καλὴ προσπάθεια, νὰ περιορισθῇ. Ἐσημειώθη ἐπανειλημμένως ἐν προκειμένῳ ἡ συνδυασμένη ἐπίδρασις τῆς ἀριστοτελικῆς λογικῆς καὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐπὶ τῆς θεολογίας τοῦ μεσαιῶνος. Τὰ δύο αὐτὰ θαυμάσια ὄργανα ἀκριβείας, πού ἔπρεπε νὰ εἶναι ὄργανα προόδου, δὲν ἦσαν ἀκίνδυνα. Τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ἐκινδύνευσε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν μυστηρίων ἕνα νομικὸν πνεῦμα πολὺ ὀλίγον σύμφωνον πρὸς τὴν φύσιν των, ἢ δὲ ἀριστοτελικὴ λογικὴ ἐπαναστατοῦσε πρὸς τὰς ὀργανικὰς καὶ ἐνωτικὰς ἀντιλήψεις, αἱ ὁποῖαι εὗρηκαν ἄλλοτε σύμμαχον εἰς μερικὰ σημεῖα τὴν πλατωνικὴν σκέψιν».

Καὶ συνεχίζει:

«Συνέβη ὥστε τὸ ὠραῖον ὄνομα τοῦ καθολικοῦ, πού σημαίνει περιεκτικὸς, λέξις ἀνοικτὴ σὰν ἀγκάλη, εὐρεῖα ὅπως τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, πλουσία εἰς θαυμαστὸν βαθμὸν καὶ γεμάτη ἀπὸ ἄπειρον ἠχώ (P. Charles), δὲν κατενοήθη πάντοτε καλῶς ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας. Ἀντὶ νὰ σημαίνῃ, μαζὶ μὲ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀγρύπνου ὀρθοδοξίας, τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος, κατήντησε ἀντιθέτως νὰ σημαίνῃ διὰ μερικοὺς μίαν ἐπιφύλαξιν, μίαν στένωσιν, ἢ δὲ ἰδιότης τοῦ καθολικοῦ συνεδυσθῇ μὲ μίαν μερίδα φιλύποπτον καὶ φιλοπόλεμον».

Εἰς τὴν συνέχειαν ὁ συγγραφεὺς ὁμιλεῖ περὶ παρακμῆς τοῦ γνησίου καθολικοῦ πνεύματος εἰς πολλοὺς καὶ περὶ ἀπωλείας τῆς ζωτικότητος τοῦ «νέου οἴνου» τοῦ Εὐαγγελίου (βλ. τὸ βιβλίον μας «Θεολογικὴ Παρουσία» 1986).

* Ἀπὸ τὸ πρόσφατο βιβλίον τοῦ π. Ἡλίας Μαστρογιαννοπούλου «Ἡ Δύση ἀνακαλύπτει τὴν Ἀνατολήν» (ἐκδόσεις «ΤΗΝΟΣ» σσ. 13-21).

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Η ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ*

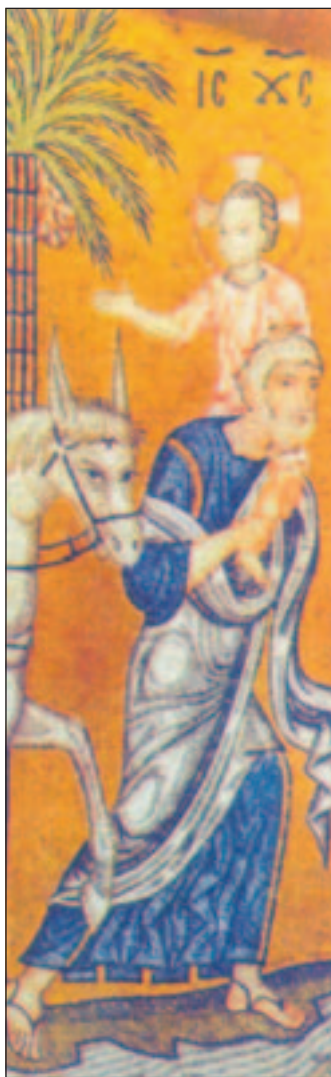
Του Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου,
Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Μικρὸ ἱστορικὸ

Τὸ ζήτημα τῆς ἐνασχολήσεως τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ τὴν ποιμαντική εὐθύνη της γιὰ τοὺς μετανάστες συνάπτεται μὲ τὸν προβληματισμὸ «περὶ τῆς ἐν γένει παρουσίας καὶ διακονίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐν τῷ συγχρόνῳ πνευματικῷ καὶ κοινωνικῷ γίγνεσθαι». Στὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2000 εἶχαν κατατεθεῖ μὲ τὴν εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου («Ἡ Ἑλλάδα ὡς χώρα φιλοξενίας μεταναστῶν. Ἠθικά, ἔθνικά, θρησκευτικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν ὡς καὶ τοῦ ρατσισμού») σχετικὲς προτάσεις καὶ εἶχαν παραπεμφθεῖ στὴ Σ. Ἐ. Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικῷ Ἔργῳ (11.12.2000).

Ὁ Σεβ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδο ἐ πρότεινε νὰ πραγματοποιηθεῖ Ἡμερίδα στὴ Μητρόπολή του (ἐπιστολὴ ἀπὸ 26 Ἰουνίου 2001), στὴν ὁποία θὰ ἐκαλεῖτο μεταξὺ ἄλλων νὰ συμμετάσχει καὶ ἡ Γ. Γ. Παλιννοστούντων. Ἡ ἀπάντηση τῆς Ἱ. Συνόδου ἦτο θετικὴ (31.8.2001).

Μεσολάβησε ἐν τῷ μεταξὺ ἡ

*Ὁ ἐκ βρέφους ὡς ξένος ξενωθείς
τῷ κόσμῳ! Ἡ φυγὴ εἰς Αἴγυπτον.
Ἀπὸ τὸ πρόγραμμα τῆς
Διημερίδος.*

Εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης (νῦν σχολάζοντος) κ. Ἀμβροσίου στὴν Ἑκτακτὴ Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (9-10 Ἰανουαρίου 2003) μὲ θέμα: «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ φαινομένου τῆς προοδευτικῆς μετατροπῆς τῆς χώρας ἡμῶν εἰς πολυπολιτισμικὴν, πολυφυλετικὴν καὶ πολυγλωσσικὴν τοιαύτην». Ἡ εἰσήγηση διεβιβάσθη μὲ ἔγγραφο τῆς Ἱ. Συνόδου ἀπὸ 27.1.2003 στὴν ἴδια Ἐπιτροπὴ γιὰ νὰ τὴ μελετήσῃ μὲ τὴ συμμετοχὴ τοῦ Σεβ. Εἰσηγητοῦ. Ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ προχώρησε εὐθὺς ἀμέσως στὴ μελέτη τῆς εἰσηγήσεως σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ὀργάνωση Ἡμερίδος γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν μεταναστῶν καὶ μετὰ ἀπὸ πρότασή της τὴν Ἀνοιξὴ τοῦ 2003 ἀποφασίστηκε μὲ ἐντολὴ τῆς Ἱ. Συνόδου νὰ προβεῖ στὴν ὑπόδειξη ἡμερομηνιῶν καὶ ὁμιλητῶν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑλοποιεῖται τὴν ἡμέραν αὐτὴν μὲ τὴν ἀπόφαση ἐκείνη μὲ τὴν δύο Διημερίδες Στελεχῶν Ποιμαντικῷ Ἔργῳ Ἱερῶν Μητροπόλεων κατὰ Νοέμβριον 2004 στὴν Θεσσαλονίκη (20 καὶ 21) καὶ στὴν Ἀθήνα (22 καὶ 23) μὲ θέμα: «Οἱ μετανάστες στὴν ὑπὸ διαμόρφωση πολυπολιτισμικὴ Ἑλληνικὴ Κοινωνία: μὴ πρόκληση γιὰ τὴν Ἐκκλησία».

Ἐν τῷ μεταξὺ διὰ τὴν ἱστορίαν

* Εἰσήγηση στὸ πλαίσιο Διημερίδος γιὰ τὰ Στελέχη Ποιμαντικῷ Ἔργῳ Ἱερῶν Μητροπόλεων, ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικῷ Ἔργῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στὴ Θεσσαλονίκη 19-20 Νοεμβρίου καὶ στὴν Ἀθήνα 22-23 Νοεμβρίου 2004 μὲ θέμα: «Οἱ μετανάστες στὴν ὑπὸ διαμόρφωση πολυπολιτισμικὴ Ἑλληνικὴ Κοινωνία: μὴ πρόκληση γιὰ τὴν Ἐκκλησία».

πρέπει να αναφερθεί ότι η 'Ι. 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών οργάνωσε στις 13 και 14 Μαΐου 2003 το Β' 'Ιερατικό της Συνέδριο με θέμα: «'Η ποιμαντική τῶν οικονομικῶν μεταναστῶν». Αναφέρουμε ἐπίσης τὴ διοργάνωση ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας Παιδιοῦ καὶ Δημογραφικοῦ Προβλήματος Ἡμερίδος στὸ Καινούριο Λαμίας στὶς 3.7.2004 με συναφὲς θέμα: Πολιτικοὶ Γάμοι-Ἐλεύθερες συμβιώσεις μεταξύ Ὁρθοδόξων καὶ Ἀλλοθρήσκων» πάλι γιὰ Στελέχη τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου τῶν 'Ι. Μητροπόλεων.

Ἐκ προοιμίου ὀφείλουμε, βέβαια, νὰ ποῦμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σὲ συνεργασία με τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει ἐπιδείξει μακρὰν ποιμαντικὴ μέριμνα γιὰ τοὺς Ἑλληνας μετανάστες στὸ ἐξωτερικόν. Καὶ παλαιότερα στὴ Β. Ἀμερικὴ καὶ μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον στὴν Αὐστραλία, τὸν Καναδά, τὸ Βέλγιο καὶ τὴ Δ. Γερμανία. Θὰ μπορούσαν πολλὰ νὰ λεχθοῦν καὶ γιὰ τὴ Δ. Γερμανία. Θὰ μπορούσαν πολλὰ νὰ λεχθοῦν καὶ γιὰ τὴ συμβολὴ μετεκπαιδευομένων Ἑλλήνων Θεολόγων στὴ Δ. Γερμανία, οἱ ὅποιοι κατόπιν εἰδικῆς κατάρτισεως ἐργάστηκαν ὡς κοινωνικοὶ λειτουργοὶ συνεργαζόμενοι με τοὺς κατὰ τόπους ὀρθοδόξους ἱερεῖς καὶ τὴν Εὐαγγελικὴ Innere Mission, τότε στὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ '60, πού ἐτίθετο τὸ ἐρώτημα ἂν ἡ Μετανάστευση ἦταν εὐλογία ἢ κατὰρα. Νὰ θυμηθοῦμε ἐπίσης τὴ σεπτὴ μορφή τοῦ ἀειμνήστου π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, ὁ ὅποιος δειλὰ τολμοῦσε νὰ ἀντιπροτείνει γιὰ τὴ διακονία τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν δίπλα στὴν Caritas, καὶ τὴν Innere Mission, μία *Orthodoxe Diakonie*, ὡς θεσμὸ γιὰ τὴ συμπαραστάση τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων στὴ Γερμανία.

Καὶ γιὰ τοὺς παλινοστοῦντες Ἑλληνας ἔχει λάβει πρόνοια ἡ Ἐκκλησία με τὸ Κέντρον Συμπαράστασεως Παλινοστοῦντων Μεταναστῶν πού λειτουργεῖ στὸ πλαίσιο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων. Λειτουργοῦν Γραφεῖα καὶ στὴν Ἀθήνα καὶ στὴ Θεσσαλονίκη. Δὲν πρόκειται, ὅμως περὶ αὐτῶν στὴν παρούσα εἰσήγηση.

Ἐσ σημειωθεῖ ἐπίσης ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει λάβει μέτρα γιὰ τὴν ποιμαντικὴ διακονία τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν πού προέρχονται κυρίως ἀπὸ τὶς χώρες τῆς τέως Σοβιετικῆς Ἐνώσεως γιὰ τὴν τέλεση τῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν σύμφωνα με τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖο γνωρίζουμε καὶ τὶς προσπάθειες πού γίνονται γιὰ διάδοσιν στὴ γλῶσσα τους

ἐνημερωτικῶν βιβλίων καὶ φυλλαδίων διαφωτιστικῶν γιὰ θέματα πνευματικῆς καὶ λειτουργικῆς ζωῆς. Ἡ 'Ι. Μ. Παρακλήτου Ὁρωποῦ πρωτοστατεῖ σὲ τέτοιου τύπου πρωτοβουλίες με τὴν ἐκτύπωση εὐρέως φάσματος βιβλίων.

Εἶναι κατανοητὸ ὅτι ποιμαντικὲς ἐνέργειες πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση ἀνήκουν στὴν ποιμαντικὴ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἀπευθύνονται πρὸς ὁμοδόξους. Ἄλλωστε βασικὸς στόχος τῆς Ποιμαντικῆς εἶναι ἡ συγκρότηση τῆς Μιᾶς Ποίμνης ὑπὸ τὸν ἕνα καὶ Μοναδικὸ Ποιμένα, τὸν Χριστό, ἢ συγκρότηση δηλ. τῆς Ἐκκλησίας. Κάθε λοιπὸν δράση πού ἀποβλέπει σ' αὐτὸ εἶναι καὶ ἐπιθυμητὴ καὶ χρήσιμη καὶ ἀνήκει στὴ βασικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Προϋποθέσεις καὶ στάσεις

Ἄλλωστε τὸ γεγονός ὅτι ὁ ὁμόδοξος Χριστιανὸς προερχόμενος ἀπὸ ξένη χώρα θίγει χορδὴ τῶν Χριστιανῶν γιὰ ν' ἀνταποκριθοῦν στὴν κατηγορικὴ προστακτικὴ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς κρίσεως (Ματθαίου 25,31-46) γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ ξένου καὶ τὶς συνέπειες γιὰ τὴ μὴ ὑποδοχὴ του. «Ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με ἢ οὐ συνηγάγετέ με». Ἡ ταύτιση ὅμως τοῦ Χριστοῦ με κάθε ἐλάχιστο ἀδελφὸ (πεινασμένο, διψασμένο, ξένο, γυμνόν, ἀσθενῆ, φυλακισμένο) μᾶς προδιαθέτει νὰ τηρήσουμε τὴ στάση ὑποδοχῆς ὄχι μόνο γιὰ τοὺς ἐν πίστει ἀδελφοὺς ἀλλὰ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ σφυρηλατήσουμε αὐτὴ τὴ νέα ἀδελφότητα πού ἔχει οὕτως ἢ ἄλλως τὸν Θεὸν πατέρα. «Εἶδες τὸν ἀδελφόν σου, εἶδες τὸν Θεόν σου» ἤχει ἡ ἀρχαία ρῆσις. Ἔστω καὶ ἂν ἐμεῖς ἢ κάποιον δὲν ἀναγνωρίζουμε τὸν Θεόν ὡς πατέρα, ἂς θυμηθοῦμε τὴ φράση τοῦ ποιητῆ «δὲν θὰ σέ ποῦμε πατέρα», ἐκεῖνος *de jure* καὶ *de facto* μᾶς ἀναγνωρίζει ὡς υἱούς.

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος διατυπώνει τὴ μέριμνά του καὶ γιὰ ἐκεῖνα τὰ πρόβατα πού δὲν ἀνήκουν ἔστω προσωρινὰ στὴ μάνδρα του. Ἀφιερώνει τὴ σκέψη του καὶ τὴ φροντίδα του καὶ στὰ πρόβατα ἐκεῖνα γιὰ τὸ ἀνήκουν. Λέγει χαρακτηριστικὰ στὸ στίχο 16 τοῦ δεκάτου κεφαλαίου τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου: «καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης» ἀκεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν». Πρὸς τὸ παρὸν ἐμεῖς, ἐφαρμόζοντας τὴν ταύτιση τοῦ Χριστοῦ με τὸν κάθε ἐλάχιστο ἀσήμαντο ἀδελφόν ἔχουμε πεδίο δράσεως εὐρὺ καὶ ὑποχρεώσεις ὡς πρὸς τὸν ξένο πού τυ-

χαίνει να βρίσκεται κοντά μας. Να τον υποδεχτούμε δηλαδή και να τον φιλοξενήσουμε στη χώρα μας, στην ένορία μας.

Έχουμε αναπτύξει έκτενως σε άλλη περίπτωση όλα εκείνα που καθορίζουν τη *στάση φιλοξενίας*, ή όποια συνοψίζει τη *στάση υποδοχής* και τη *στάση αγάπης*.

Η αγάπη με τα έξι είδη της έτσι όπως μάς παρουσιάζεται στο Ευαγγέλιο της Κρίσεως συνιστά μία Χάρτα της Κοινωνικής Διακονίας της Εκκλησίας και γιατί όχι και της κοινωνικής εργασίας. Ιστορικά ή Εκκλησία ανέπτυξε το όλο κοινωνικό της έργο καλλιεργώντας αυτά τα έξι είδη της αγάπης. Αν μάλιστα στοιχειοθετήσουμε τη στάση της αγάπης στον ύμνο της αγάπης του Άποστόλου Παύλου (Α' προς Κορινθίους επιστολή, κεφάλαια 12, 31 έως 14,1) και ιδιαίτερα στους στίχους 4 έως 8 του 13ου κεφαλαίου, τότε εγκαθιστούμε ένα πρόγραμμα ζωής όπου η αγάπη «χρηστεύεται», ή αγάπη «ούκ άσχημονεί» πράττει, δηλαδή, κάθε τι που είναι αγαθό και αποφεύγει κάθε τι το άσχημο. Πιο αναλυτικά αυτό θα έσήμαινε ότι:

α) Μετατιθέμεθα στη θέση του άλλου, συγχαίρουμε για την πρόοδο ή δέν χαιρόμαστε με την άδικία που γίνεται εις βάρος του. Περι-χωρούμε τον άλλο·

β) συγκεντρώνουμε την προσοχή μας σ' αυτόν και έπιζητούμε το καλό του. Έφ' όσον ή προσοχή μας είναι στραμμένη προς τον άλλον και την προβολή του δέν ύφίστανται περιθώρια έπάρσεως και έπιδείξεως άνωτερότητας, ζήλειας ή φθόνου·

γ) άποδεχόμαστε τον άλλον στην έλλειμματική και ύπολειπόμενη διάσταση της συμπεριφοράς και του είναι του. Τότε, όχι μόνο μακροθυμούμε, ύπομένουμε, καλύπτουμε καταστάσεις που άνάγονται στο παρελθόν· όχι μόνο δέν λαμβάνουμε ύπόψη το κακό που ό άλλος προξενεί για να ρυθμίσουμε τη στάση μας τώρα, αλλά έμπιστευόμαστε και έλπίζουμε στο μέλλον του.

Ένα τέτοιο «άγαπητικό» πρόγραμμα θεμελιωμένο στη χριστιανική παράδοση βρίσκει τηρουμένων των αναλογιών τη στήριξή του και σε πρόσφατες διατυπώσεις της ούμανιστικής ψυχολογίας που άφορούν στη *στάση υποδοχής*. Γνωρίζουμε άλλωστε ότι άγαπών έπί προσώπων σημαίνει στην άρχαία έλληνική ύποδεχόμαστε κάποιον. Η *στάση υποδοχής* αναλυόμενη σε τέσσερις έπί μέρους στάσεις γεφυρώνει τις αναλογίες. Έτσι:

α) ή *κατανόηση* συνίσταται σε μιá όρθή αντί-

ληψη του ύποκειμενικού κόσμου του άλλου που περιλαμβάνει το πλαίσιο αναφοράς του μαζί με τις προσωπικές άξίες που συνάπτονται σ' αυτό. Έπ' αυτήν την έννοια κατανοώ τον άλλο σά να ήμουνά ό άλλος (ώς έάν). Η «έμπαθητική» αυτή ικανότητά μου συνεπάγεται ότι αισθάνομαι τον πόνο ή την εύχαρίστηση του άλλου όπως άκριβώς τον αισθάνεται εκείνος, και αντίλαμβάνομαι την κατάσταση, όπως αυτός την αντίλαμβάνεται, έξηγώ δηλαδή τα αισθήματά του και τις αντίληψεις του όπως αυτός τις έξηγεί, χωρίς άλλωστε να λησμονώ ότι πρόκειται για έμπειρίες και αντίληψεις ενός άλλου άτομου. Δέν ταυτιζόμαστε, τηρούμε τις άποστάσεις.

β) ή *στάση άνοχής ή άνεκτικότητας άνευ όρων* έπιτρέπει στον άλλο να άναφερθεί σε φαινόμενα της έσωτερικής έμπειρίας του. Συνίσταται δέ στο ότι το άτομο αισθάνεται έλεύθερο να άναγνωρίσει και να έπεξεργασθεί τις έμπειρίες του και τα προσωπικά του αισθήματα όπως αυτό τα αντίλαμβάνεται. Έποθέτει, δηλαδή, ή στάση αυτή, ότι το άτομο δέν είναι ύποχρεωμένο να άρνηθεί ή να παραμορφώσει τις έσώτερες γνώμες και στάσεις του για να διατηρήσει τη συμπάθεια ή την εκτίμησή προσώπων σημαντικών γι' αυτό.

γ) Η *στάση σεβασμού* έπιδεικνύει ένα σεβασμό του άλλου άνευ όρων. Δέν στηρίζεται σε μιá ιδιαίτερη άρμοδιότητα που έχει άποκτήσει ή ένα ιδιαίτερο προσόν (ειλικρίνεια, θάρρος, συνεργατικότητα, εύφυία) που έχει τυχόν έπιδείξει κατά τη διάρκεια της σχέσεως. Πρόκειται για ένα σεβασμό *δωρεάν*. Σε τελευταία άνάλυση ό σεβασμός αυτός θεμελιώνεται στο γεγονός της μοναδικότητας του άλλου. Ός έκ τούτου δέν ύπάρχουν περιθώρια συγκρίσεως, κρίσεως και κατακρίσεως. Ό άλλος είναι μοναδικός.

δ) *Στάση παραδοχής*: Η τελευταία αυτή έπί μέρους στάση άναφέρεται στην παραδοχή του άλλου στο σύνολό του, όπως αυτός ύπάρχει έδω και τώρα. Δέν παραδέχεται κάτι το άφηρημένο, όπως για παράδειγμα, τον άλλο ως ανθρώπινο όν γενικά ή ως δύναμη όν, αλλά τη συγκεκριμένη ύπαρξή του στην καθολικότητά της, σά δυναμικό σύστημα στάσεων και άναγκών στον προσανατολισμό του παρόντος. Δέν παραδέχεται, δηλαδή, τον άλλο λόγω «προτέρου έντιμου βίου». Η όλη του συμπεριφορά, βέβαια, καθίσταται ψυχολογικά και όχι κατ' άνάγκη και ήθικά παραδεκτή.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΕΩΣ

Ένα από τα σοβαρότερα δεινά που η πάροδος του χρόνου έπεσώρευσε στην Έκκλησία μας ήταν και η μετατροπή της στις συνειδήσεις των ανθρώπων από Σώμα Χριστού σε θρησκευοποιημένο οργανισμό. Πρόκειται για μία αλλοίωση που συντελέστηκε βαθμιαία και πολύ άργα, έτσι ώστε να γίνεται αντιληπτή πολύ δύσκολα. Σαν ένας οργανισμός να έρχεται σε έπαφή με δηλητήριο σε πολύ μικρές δόσεις και σταδιακά να το συνηθίζει και να μην το αναγνωρίζει ως κίνδυνο. Όπως το έγραψε ο ποιητής, «*α, όταν έκτιζαν τα τείχη πώς να μην προσέξω / αλλά δεν άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή ήχον / ανεπαισθήτως μ' έκλεισαν από τον κόσμο έξω*» (Κ. Καβάφη, *Τὰ τείχη*).

Θεώρησα την μικρή αυτή εισαγωγή απαραίτητη προκειμένου να περιγράψω το φαινόμενο της έκπτώσεως του λειτουργικού μας λόγου σε *μαγικό* λόγο. Πράγματι, τα λόγια των κληρικών-λειτουργών στη συνείδηση των περισσότερων πιστών έχουν αποκτήσει μαγική λειτουργικότητα και έχουν χάσει τη δύναμή τους να εκφράζουν το Σώμα και να καλούν το Σώμα σε προσευχή.

«*As ξανασκεφθοῦμε για λίγο το περιεχόμενο των διακοινωνικών και ιερατικών λόγων. Όταν λέμε «του Κυρίου δεηθῶμεν» δεν κάνουμε τίποτε άλλο παρά να καλοῦμε το λαό σε προσευχή, ή οποία θα ακολουθήσει αμέσως μετά με το στόμα του λειτουργού, πάντοτε σε πληθυντικό αριθμό ακριβώς επειδή εκφράζει ὅλο το Σώμα. Δηλαδή ὁ λαός προσεύχεται με τὰ λόγια των εὐχῶν δια τοῦ λειτουργοῦ του (γι' αυτό και πρέπει να τὰ ἀκού-*

ει). Είναι αυτή ακριβώς ἡ δύναμη τῆς κοινῆς προσευχῆς ἢ ὁποία (κατὰ τὸ ἀνθρώπινο σκέλος τῆς) καθιστᾶ τὴν παρουσία μας στὸ ναὸ Λατρεία· κατὰ τὸ θεῖο σκέλος εἶναι ἡ Χάρη ποῦ συμπληρώνει τὸν θεανθρώπινο λειτουργικὸ «διάλογο». Χωρὶς αὐτὴ τὴ συνεργία ἡ λατρεία μας καθίσταται μαγεία.

Τί εἶναι ἡ μαγεία δηλαδή; Εἶναι μία «λατρευτική» πράξη κατὰ τὴν ὁποία ὁ λειτουργὸς ἀπευθύνει κάποια λόγια πρὸς τὴν θεότητα ὡς ἐντολοδόχος τοῦ ἐνδιαφερομένου, διὰ τῶν ὁποίων λόγων «ὕποχρεώνει» τὴν θεότητα να πράξει αὐτὸ ποῦ τῆς ζητᾶ. Στὴν πραγμα-

Λειτουργοὶ ἢ μάγοι; Τοῦ Πρωτ. κ. Βασ. Θερμοῦ

τικότητα διασῶζονται στὴ μαγικὴ θρησκευτικότητα προχριστιανικές ἀντιλήψεις αὐτοματισμοῦ: λέγοντας τὰ καθορισμένα λόγια ὁ λειτουργὸς ὑποχρεώνει τὴν θεότητα σε συμμόρφωση με κάποια κοσμικὴ τάξη στὴν ὁποία καὶ αὐτὴ ὑπὸκειται. Παύουν να ὑπάρχουν δύο πρόσωπα, τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποία διαλέγονται ἐλεύθερα καὶ ἀγαπητικά: τὰ πρόσωπα ἐξαφανίζονται ὑπακούοντας στὴ νομοτέλεια τῆς μαγικῆς ὑποχρέωσης. Δὲν ἔλκεται τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ὡς προσώπου ἀλλὰ ἐκβιάζεται ἢ ἀπρόσωπη ἐνέργειά Του: *χάνεται ἡ χαρὰ τῆς συναντήσεως καὶ ἔρχεται ἡ μιζέρια τῆς συναλλαγῆς.*

Ίσως αὐτὰ να ἤχουν ἀρκετὰ ἀπωθητικά (καὶ εἶναι πράγματι), ἀλλὰ πρέπει να ἔχουμε τὸ θάρρος να ὁμολογήσουμε ὅτι δυστυχῶς ἔχουν εἰσχωρήσει καὶ στὴν ἁγιασμένη Λατρεία μας. Διότι τί ἄλλο φανερώνει ὁ τρόπος μετὸν ὁποῖο τελοῦνται τὰ μνημόσυνα στοὺς ναοὺς καὶ τὰ τρισάγια στὰ κοιμητήριά μας; Ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων τῶν συνειδητᾶ

Πρόσκληση

Καλοῦνται τὰ μέλη τοῦ ΙΕΡΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΙΣΚΕ) σε Εἰδικὴ Γενικὴ Συνέλευση Ἀρχαιρεσιῶν τὴν 11ην τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 2005 ἡμέρα Παρασκευὴ καὶ ὥρα 09.00 π.μ. στὸν Ἱ. Ναὸ «Κοίμησις Θεοτόκου Χρυσοσπηλιώτισσας» ὁδ. Αἰόλου 60 γιὰ τὴν ἀνάδειξη νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου με μοναδικὸ θέμα: Τὴ λογοδοσία τοῦ ἀπερχόμενου Διοικητικοῦ Συμβουλίου (Καταστατικὸ τοῦ Συνδέσμου ἄρθρ. 21). Σε περίπτωση μὴ ἀπαρτίας ἢ Εἰδικὴ Γενικὴ Συνέλευση τῶν Ἀρχαιρεσιῶν θὰ ἐπαναληφθεῖ στὸν ἴδιο χῶρο καὶ τὴν ἴδια ἡμέρα καὶ ὥρα, τὴν 18ην Νοεμβρίου 2005, χωρὶς ἄλλη πρόσκληση καὶ μετὰ τὰ παρόντα μέλη.

ΘΕΜΑΤΑ: 1. Λογοδοσία τοῦ Δ.Σ., κατάθεση ἐκθέσεως Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔγκριση. 2. Ἀρχαιρεσίες. Οὐδὲν ἄλλο θέμα ἐπιτρέπεται πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἡμερήσια διάταξη.

πιστῶν χριστιανῶν, ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας «ἀναθέτει» στοὺς ἱερεῖς νὰ τελέσουν τὸ μνημόσυνο ἢ τὸ τρισάγιο «ἐπειδὴ εἶναι καλὸ γιὰ τὴν ψυχὴ». Βέβαια παρενρίσκονται καὶ οἱ ἴδιοι σωματικά, ἀλλὰ ἡ φυσικὴ τους παρουσία εἶναι ἄψυχη καὶ μηχανικὴ· δὲν διανοοῦνται πὼς ἡ προσευχὴ τους θὰ μπορούσε νὰ ἔχει ἀποτέλεσμα στὴν κατάστασιν τοῦ κεκοιμημένου. Ἀπλῶς ἀναθέτουν στὸν «εἰδικό» νὰ διεκπεραιώσῃ τὸ ἐπιβεβλημένο καθήκον πού τους ἐπιβάλλει μιὰ «παράδοση» ἀπὸ τὴν ὁποία εἶναι ἀποξενωμένοι.

Ἄλλη πτυχὴ τῆς Λατρείας κατὰ τὴν ὁποία θριαμβεύει ἡ μαγικὴ θρησκευτικὴ ἀποτελεῖ ἡ προσκομιδὴ, ἡ μνημόνευσι τῶν ὀνομάτων πρὶν ἀπὸ τὴν Θεία Λειτουργία. Ἐνῶ ξεκίνησε ὡς ἡ κοινὴ προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τοὺς ἀναγραφομένους στὰ δίπτυχα, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πρεσβύτερος ἀφαιροῦσε μερίδα γιὰ νὰ τὴν τοποθετήσῃ στὸ δισκάριο προφέροντας τὰ ὀνόματα, ἐλλείψει χρόνου ἡ διαδικασία μεταφέρθηκε στὴν διάρκειά του ὄρθρου καὶ ἐκτελεῖται σιωπηλά, μετατραπείσα ἔτσι σὲ ἀτομικὴ πράξι τοῦ λειτουργοῦ. Ἄν σὲ αὐτὸ προσθέσουμε τὸ πλῆθος τῶν ὀνομάτων πού διαμορφώθηκε μὲ τὸν καιρὸ, ἀντιλαμβανόμεστε πολὺ καθαρὰ πὼς ἡ συλλογικὴ αὐτὴ προσευχητικὴ διαδικασία ἔφθασε νὰ τελεῖται μηχανικὰ καὶ μαγικά. Ἄν κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀγαπητοὺς συλλειτουργοὺς μου διαμαρτυρηθῇ γι' αὐτοὺς τοὺς δύο χαρακτηρισμοὺς, θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ ἀπαντήσῃ στὸ ἐρώτημα: πόσοι ἀπὸ ἐμᾶς ἐκτελοῦμε τὴν προσκομιδὴ προσευχητικά;

Στὸ μυαλὸ τῶν περισσοτέρων ἀπὸ ἐμᾶς ἡ προσκομιδὴ τελεῖται σωστὰ ἂν τελετουργικά εἶναι ἔγκυρη· ναί, ἐκεῖ ἐξαντλεῖται τὸ ἐνδιαφέρον μας! Ὅπως τονίζει καὶ ὁ μακαριστὸς π. Ἀλέξανδρος Σμέμαν, τὰ ἐρωτήματα περὶ ἐγκυρότητος ἀντικατέστησαν τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν οὐσία τῶν λεγομένων καὶ πραττομένων. Αὐτὸ εἶναι ἐνδεικτικὸ τῆς θρησκευοποίησης τὴν ὁποία ἀνέφερα στὴν ἀρχή. Ἄρκει νὰ βγάλουμε μερίδα καὶ νὰ προφέρουμε τὸ ὄνομα. Τί κατάντημα γιὰ τὴ λογικὴ Λατρεία τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ!

Παρόμοια λησμοσύνη καὶ παραφθορὰ συναντοῦμε καὶ κατὰ τὴ χειροτονία. Δύο συνθήκες εἶναι ἀπαραίτητες: ἡ ἐπίθεσι τῶν χειρῶν τοῦ ἐπισκόπου καὶ ἡ προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀρχαία φράσι τοῦ ἐπισκόπου

εἶναι σαφέστατη: «Εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος». Καλεῖ ὄλο τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σὲ προσευχὴ προκειμένου νὰ ἐπιφοιτήσῃ ἡ Θεία Χάρη ἐπὶ τὸν χειροτονούμενο. Δὲν καλεῖ ὁ ἐπίσκοπος, ἀφοῦ τελέσει τὴν χειροτονία, σὲ προσευχὴ τοὺς πιστοὺς ὥστε νὰ ἀναδειχθῇ ἄξιος ὁ χειροτονούμενος. Ὅχι! Καλεῖ τὸ Σῶμα σὲ προσευχὴ ὥστε νὰ συντελεσθῇ ἡ χειροτονία! Ἐκπληκτικὰ σοφὴ καὶ θεολογημένη ἡ ἀρχαία πρακτικὴ, σὲ ἄμεση συμφωνία μὲ τὴν ἐκκλησιολογία: δὲν εἶναι χωρὶς σημασία ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τελεσθῇ χειροτονία ἐκτὸς Θείας Λειτουργίας καὶ ἐρήμην τοῦ λαοῦ. Ἀκατανόητο ὅμως τὸ μήνυμά της σήμερα γιὰ ὅσες διάνοιες διαβρώθηκαν ἀπὸ τὴν λαίλαπα τοῦ κληρικαλισμοῦ.

Θὰ μπορούσαμε νὰ παραθέσουμε καὶ ἄλλα παραδείγματα ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπιτρέπει ὁ χῶρος. Ἐκεῖνο πού ἔχει σημασία νὰ καταδειχθῇ εἶναι ὅτι ἔχουμε σὲ ἀνεπίτρεπτο βαθμὸ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν αἴσθησι τῆς λατρείας ὡς προσευχῆς, μὲ καταστροφικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ ἐξάλειψι τοῦ εὐκτικοῦ χαρακτῆρα τῆς Λατρείας ὀλοκλήρωσε, ὅπως εἶναι φυσικὸ, τὴν ἀλλοίωσι τῆς ἐκκλησιολογικῆς συνειδήσεως ὄλων μας. Πάσχει πλέον δραματικά ἡ ἀντίληψί μας γιὰ τὸ τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Συνακόλουθα ἐξουδετερώνεται τὸ Μυστήριον τοῦ Χρίσματος τὸ ὁποῖο ἐγκαινιάζει τὴν ἱερατικὴν λειτουργίαν τῶν πιστῶν, ὑποβαθμίζεται ἡ Θεία Εὐχαριστία, παύουμε νὰ πιστεύουμε στὴ δύναμι τῆς προσευχῆς, μεγαλώνει τὸ χάσμα μεταξὺ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν (πάντοτε ἡ μαγεία συντελεῖ σὲ ἀναβάμισι τῆς ἐξουσίας τοῦ ἱερατείου) μὲ ἀποτέλεσμα μείωσι τῶν ἱερατικῶν κλίσεων καὶ ποιοτικὴ ὑποβάμισή τους.

Κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ἔχουμε ὑποστῆ διαστρέβλωσι τῆς λειτουργικῆς μας συνειδήσεως σὲ βαθμὸ πού δὲν ἀντιλαμβανόμεστε πὼς εἶναι ἡ κοινὴ προσευχὴ πού δίνει ἱερατικὴν λειτουργίαν στὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅταν ἡ προσευχὴ παραμερισθῇ, τότε ἡ Λατρεία ἐκπίπτει σὲ μαγεία. Ὑπάρχει χειρότερος συγκρητισμὸς;

Τὰ ἐρωτήματά σας καὶ οἱ προτάσεις σας νὰ ἀπευθύνονται στὸν π. Βασίλειο Θερμό, Ἐρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 ἢ στὸ thermosv@otenet.gr.

ΑΙΡΕΣΕΙΣ

Μιά ακόμα αντιφατική ψευδοδιδασκαλία της «Σκοπιᾶς»: "Όχι Προσευχή στο Χριστό"

Τοῦ Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου (Μ.Θ)

Στὰ πλέον βασικά γνωρίσματα τῆς μετοχικῆς ἐταιρείας «Σκοπιᾶ» (Watchtower Bible and Trast Society of New York, Inc), τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» πού αὐτοδιαφημίζεται ὡς «ὁ ὁρατὸς ἀγωγὸς τοῦ Ἰεχωβά στὴ γῆ», ἀνήκει καὶ ἡ κατὰ καιροὺς ἀλλαγὴ τῶν διδασκαλιῶν τῆς σχετικὰ μὲ τὸ σύστημα πλάνης πού ἔχει οἰκοδομήσει.

(Βλ. ἐκτενῶς Πρωτ. Α. Ἀλεβιζοπούλου, *Ἡ Σκοπιᾶ. Ζωηρότερο φῶς ἢ πυκνότερο σκότος*, Ἀθήνα 1985). Ταυτοχρόνως, κατὰ τὴν προσφιλεῖ τακτικῆς τῆς, κάθε φορὰ παρουσιάζει τὴν νέα κακοδοξία τῆς ὡς θέλημα τοῦ Ἰεχωβά καὶ δῆθεν ἄποψη τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ἐνῶ σιωπᾶ ἐπιμελῶς γιὰ τὶς παλαιότερες ἀντίθετες θέσεις.

Μιά ἀκόμη χαρακτηριστικὴ περίπτωση ψευδοδιδασκαλίας γιὰ τὴν ὁποία ἄλλα ὑποστήριζε παλαιότερα ἡ ἐταιρεία ὡς δῆθεν θέλημα τοῦ Ἰεχωβά καὶ τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ ἄλλα ἀργότερα, ἀφορᾶ στὸ ζήτημα ἐὰν πρέπει νὰ προσευχόμαστε στὸ Χριστό. Ἡ ἐταιρεία «Σκοπιᾶ» ἀπαντᾶ σαφῶς, "Όχι. Ἄναφέρει χαρακτηριστικὰ: «Πρέπει νὰ ἀπευθύνονται οἱ προσευχῆς στὸν Ἰησοῦ; Όχι, διότι οἱ προσευχῆς εἶναι μιὰ μορφή λατρείας ἢ ὁποία ἀνήκει ἀποκλειστικὰ στὸν Παντοδύναμο Θεό» (Σκοπιᾶ 15/4/1995, σελ. 30). Ἀπὸ τὴν ἀπάντηση τῆς ἐταιρείας γίνεται ἀντιληπτὴ μιὰ ἀκόμα πλάνη, ἀπὸ τὶς πολλῆς πού διακηρύττει ὡς δῆθεν «καλὰ νέα» ἡ ἐταιρεία. "Ὅτι δηλαδὴ ἡ «Σκοπιᾶ» ἀρνείται καὶ τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ.

"Όχι προσευχὴ λοιπόν, στὸ Χριστό, ὑποστηρίζει ἡ χιλιαστικὴ καὶ μετοχικὴ ἐταιρεία Σκοπιᾶ. Αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Ἰεχωβά, γιὰτὶ κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ τὴν ὀρολογία τῆς ἐταιρείας «Σκοπιᾶ», αὐτὴ εἶναι ἡ ὁρατὴ ὀργάνωση μέσῳ τῆς ὁποίας ὁ Ἰεχωβά παρέχει τὶς πνευματικὲς τοῦ ὁδηγίες, προμήθειες καὶ καθοδηγεῖ τοὺς λάτρεις του.

Διαφορετικὴ ὅμως ἦταν ἡ διδασκαλία καὶ ἡ πρακτικὴ τῆς «Σκοπιᾶς» παλαιότερα. Ἡ ἴδια ἡ ἐταιρεία μᾶς πληροφορεῖ σὲ βιβρίο πού εἶχε ἐκδώσει λίγα χρόνια νωρίτερα τὰ ἐξῆς ἀποκαλυπτικὰ: «Στὸ ὕμνολόγιο πού ἐξέδωσε ὁ λαὸς τοῦ Ἰεχωβά τὸ 1905, οἱ ὕμνοι πού αἰνοῦσαν τὸν Ἰησοῦ ἦταν διπλάσιοι ἀπὸ ἐκείνους πού αἰνοῦσαν τὸν Ἰεχωβά Θεό. Στὸ ὕμνολόγιό τους πού ἐκδόθηκε τὸ 1928, οἱ ὕμνοι πού ἐξυμνοῦσαν τὸν Ἰησοῦ ἦταν περίπου ὅσοι καὶ οἱ ὕμνοι πού ἐξυμνοῦσαν τὸν Ἰεχωβά.

Ἄλλὰ στὸ πρὸ πρόσφατο ὕμνολόγιο τοῦ 1984, στὴν ἀγγλική, 1988 στὴν ἑλληνική, οἱ ὕμνοι πού τιμοῦν τὸν Ἰεχωβά εἶναι τετραπλάσιοι ἀπ' ἐκείνους πού τιμοῦν τὸν Ἰησοῦ». (Βλ. Ἀποκάλυψη. Τὸ μεγαλειῶδες Ἀποκορύφωμά τῆς πλησιάζει, 1988, σελ. 36).

Σχολιάζοντας τὴν ἀντίφαση τῶν ἀλληλοσυγκρουόμενων ἀπόψεων τῆς ἐταιρείας πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε τὸ ἐξῆς τραγελαφικὸ γιὰ τὴν ἴδια. Ἄν λάβουμε ὑπόψη ὅτι ὁ ὕμνος εἶναι μορφή καὶ ἔκφραση προσευχῆς τότε ἀποδεικνύεται, ὅτι γιὰ ἑκατὸ καὶ πλέον χρόνια ὁ αὐτοδιαφημιζόμενος ὡς ὁρατὸς ἀγωγὸς τοῦ Ἰεχωβά στὴ γῆ, ἡ ἐταιρεία «Σκοπιᾶ», περιφρονοῦσε καὶ ἀγνοοῦσε τὸ ὑποτιθέμενο θέλημα τοῦ Ἰεχωβά», καθὼς στὸ ὕμνολόγιο τῆς περιελάμβανε ὕμνους στὸ Χριστό.

Βεβαίως καὶ γιὰ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἡ «Σκοπιᾶ» σιωπᾶ ἐπιμελῶς. Εἶναι γνωστὸ, ὅτι στοὺς ὁπαδούς τῆς ἀπαγορεύει κάθε εἶδος κριτικῆς ἐναντίον τῆς. Τὸ θεωρεῖ ἀνταρσία κατὰ τοῦ Ἰεχωβά, καὶ τρομοκρατεῖ τὰ μέλη τῆς, ὅτι ἐὰν δὲ δείχνουν τυφλὴ ὑπακοή στὶς ἀπόψεις τῆς θὰ σφαγοῦν ἀπὸ τὸν Ἰεχωβά στὸν Ἄρμαγεδῶνα. Ἰσχυρίζεται μάλιστα, ὅτι τὸ ποτάμι τοῦ αἵματος αὐτῶν πού θὰ ἐξοντωθοῦν θὰ «εἶναι πολὺ βαθύ, φτάνει μέχρι τὰ χαλιναρία τῶν ἀλόγων». (Βλ. Ἀποκάλυψη. Τὸ Μεγαλειῶδες Ἀποκορύφωμά τῆς πλησιάζει, 1988, σελ. 21. Πρβλ. R. Hauth, *Kleiner Sekten-katechismus*, 2004⁷, σσ. 91-92).

Ἡ ἀκόλουθη μαρτυρία ἐνὸς πρώην χιλιαστῆ ἔχει ἰδιαίτερη βαρῦτητα, καθὼς εἶχε ὑπάρξει ἐπὶ 55 χρόνια χιλιαστῆς καὶ πρεσβύτερος τῆς «Σκοπιᾶς» στὴ Θεσσαλονίκη. «Ἡ Ἐταιρεία Σκοπιᾶ ἀπαγορεύει αὐστηρὰ στὰ μέλη τῆς κάθε βιβλικὴ συζήτησι καὶ ἔρευνα τῶν διδασκαλιῶν τῆς. Ὅποιος τολμήσει νὰ παραβῆ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ ἐκδιώκεται χωρὶς ἔλεος, στιγματίζεται σὰν στασιαστῆς καὶ ξεσηκῶνει θανάσιμο μῖσος ἐναντίον του». (Βλ. Ἐμμ. Ἀντωνιάδη, *Διαψεύδονται οἱ προφητείες τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά*, 1984, σελ. 8, 10).

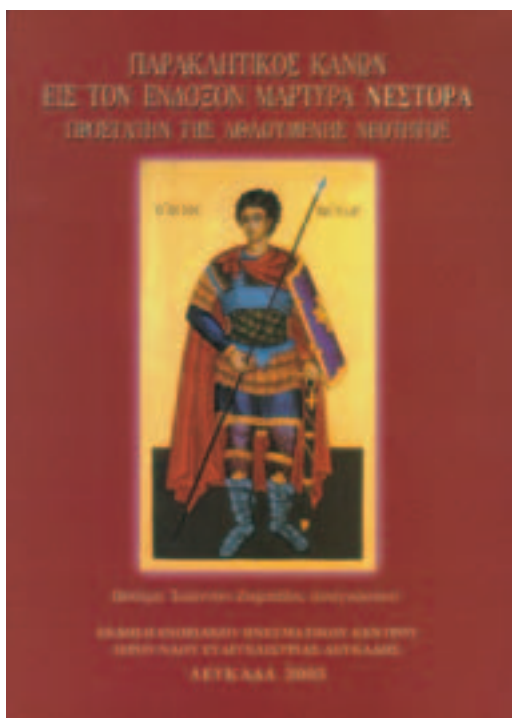
"Υστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἀμφιβάλλει κανεὶς ὅτι ἡ μετοχικὴ ἐταιρεία «Σκοπιᾶ» ἀποτελεῖ ταυτοχρόνως –ὅπως ἔχει ἐπισημανθεῖ– καὶ μιὰ θεοκρατικὴ δικτατορία; (Βλ. K. Hutten, Seher, Grübler, *Enthusiasten*, 1966¹⁰, σελ. 97). Νομίζουμε ὄχι.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Ὁρθόδοξη Ἀγωγή ἀπὸ τὴν προσχολικὴ ἡλικία

Στὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ἐπίσημο δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ συγκεκριμένα στὸ τεῦχος Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. δημοσιεύεται τὸ πλήρες κείμενο μιᾶς λίαν ἐνδιαφερόουσας ὁμιλίας, τὴν ὁποία ἐξεφώνησε τὸν Σεπτέμβριο στὴν Φλώρινα ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος μὲ τίτλο: «Ἐν νουθεσίᾳ καὶ παιδείᾳ Κυρίου». Ἡ ὁμιλία ἀπευθυνόταν στοὺς Καθηγητὲς καὶ φοιτητὲς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ εἶχε ὡς ἀντικείμενο τὴν διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν καὶ γενικότερα τῆς Ὁρθόδοξου Χριστιανικῆς ἀγωγῆς. Καταγράφουμε ἐν συντομίᾳ τὶς κυριώτερες ἐπισημάνσεις τοῦ Παναγιωτάτου:

Α) Ἡ Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ ἀγωγή πρέπει νὰ διδάσκεται μέσῳ τῆς δημοσίας ἐκπαιδύσεως καὶ μάλιστα σὲ χώρες, στὶς ὁποῖες ἐπικρατεῖ πλειοψηφία Ὁρθοδόξου πληθυσμοῦ. Καλὸν εἶναι ἡ ἀγωγή αὐτὴ νὰ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν προσχολικὴ ἡλικία.

Β) Ἡ Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ ἀγωγή εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν νέων μας, διότι ἄνευ αὐτῆς θὰ ἀυξηθοῦν οἱ ἐγκληματίες καὶ οἱ αἰρετικοὶ στὴν κοινωνία μας.

Γ) Ἀκόμη κι ἂν ὑπάρχουν ἐτερόδοξοι ἢ ἀλλόθρησκοι μαθητὲς στὴν τάξη, δὲν τοὺς βλάπτει νὰ ἀκούσουν –προαιρετικὰ– τὸ μάθημα τῶν Ὁρθοδόξων Θρησκευτικῶν, διότι ἐμεῖς δὲν διδάσκουμε τὸ μῖσος καὶ τὸν φανατισμό, ἀλλὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὸ ἦθος.

Δ) Εἶναι λάθος νὰ συζητοῦμε στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὸ δῆθεν «οὐδέτερόθρησκο» σχολεῖο, τὸ ὁποῖο μετατρέπει τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν ἀπὸ ὁμολογιακὸ-Ὁρθόδοξο σὲ θρησκευολογικὸ-πολιτισμικὸ. Κατὰ τὸν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο τὸ λεγόμενο «οὐδέτερόθρησκο» σχολεῖο δὲν εἶναι πραγματικὰ οὐδέτερο, διότι λαμβάνει θέση κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Καλὸν εἶναι νὰ προσεχθοῦν ἰδιαίτερος αὐτὲς οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, οἱ ὁποῖες συμπίπτουν μὲ τὴν σχετικὴ τοποθέτηση τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ μάλιστα ἐκείνων ποὺ ἔχουν παιδιὰ σὲ μαθητικὴ ἡλικία. Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν πρέπει νὰ διαμορφώνει Ὁρθοδόξους Χριστιανούς καὶ φυσικὰ ὅσοι μαθητὲς προέρχονται ἀπὸ οἰκογένειες ἄλλου θρησκευέματος δικαιούνται νὰ ἀπαλλάσσονται, ὅπως προβλέπουν οἱ νόμοι καὶ οἱ ἀποφάσεις τοῦ Σ.τ.Ε.

Λειτουργήσε ή Ἁγία Τριάδα στή Νέα Ὀρλεάνη

Ἄπο τίς ἀθηναϊκές ἐφημερίδες τῆς 21.9.2005 ἀναδημοσιεύουμε τήν ἀκόλουθη εἶδηση, ή ὁποία εἶναι βέβαιο ὅτι θά συγκινηθεῖ κάθε Ὀρθόδοξη ψυχή:

Ὡς θαῦμα τῆς πίστεως καί τῆς ἀνθρώπινης θέλησης θά μπορούσε νά χαρακτηριστεῖ τὸ κατόρθωμα νά τελεσθεῖ ή Θεία Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Τριάδος Νέας Ὀρλεάνης τῶν Η.Π.Α., πού βρέθηκε στό ἐπίκεντρο τοῦ κυκλῶνος «Κατρίνα». Συμφώνως πρὸς τήν ἀνακοίνωση τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς αὐτὸ ἔγινε τῆν Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου ἀπὸ τὸν ἑλληνορθόδοξο στρατιωτικὸ ἱερέα π. Μιλτιάδη Γιαννούλη. Ὁ π. Μιλτιάδης ὑπηρετεῖ στό ἀεροπλανοφόρο «Ἴβοζίμα» τοῦ ἀμερικανικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖο βρίσκεται στή Νέα Ὀρλεάνη γιὰ νά βοηθήσει τοὺς πληγέντες ἀπὸ τὸν κυκλῶνα κατοίκους τῆς περιοχῆς καί τοῦ ὁποῖου κυβερνήτης εἶναι ὁ ἐπίσης ἑλληνορθόδοξος Ρίτσαρντ Κάλλας. Οἱ δύο ἄνδρες πῆραν τήν ἀπόφαση νά ἐπιτύχουν τήν ἐπαναλειτουργία τοῦ ναοῦ. Μὲ τήν συνδρομὴ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐθελοντῶν, ἀνδρῶν καί γυναικῶν, ἀπὸ τὸ πλήρωμα τοῦ ἀεροπλανοφόρου, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦταν Χριστιανοί, ἀλλὰ ὄχι Ὀρθόδοξοι, ἐπέτυχαν νά ἀντλήσουν τὸ νερὸ ἀπὸ τὸν πλημμυρισμένο ναό, νά διασώσουν τὰ ἱερά σκεύη του, νά συγκεντρώσουν καί νά ἐπαναφέρουν σὲ καλὴ κατάσταση τὰ ἔπιπλα του καί νά στεγνώσουν τὰ βιβλία καί τὰ ἄλλα φορητὰ ἀντικείμενα. Ὄταν ἦταν ἔτοιμος ὁ ναὸς ἐτελέσθη ἐκεῖ ή Θεία Λειτουργία. Τὸ θαῦμα ἔγινε χάρη στήν πίστη καί τῆ θέληση δύο ἀνδρῶν, ἐνὸς παπᾶ καί ἐνὸς ἀξιωματικοῦ πού ἔτυχε νά βρεθοῦν στή Νέα Ὀρλεάνη καί νά εἶναι ἑλληνορθόδοξοι!

Μνήμες τοῦ 1940 καί τῆς Κατοχῆς

Ὁ μῆνας Ὀκτώβριος εἶναι ὁ μῆνας τῶν ἐθνικῶν ἐπετείων. Στις 5 Ὀκτωβρίου 1912

ἐκηρύχθη ὁ Α΄ Βαλκανικὸς Πόλεμος, ὁ ὁποῖος κατέληξε στήν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἠπείρου καί τῶν νήσων τοῦ Βορείου Αἰγαίου. Στις 12 Ὀκτωβρίου ἐορτάζουμε τήν ἀπελευθέρωση τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸν γερμανικὸ ναζιστικὸ ζυγὸ τὸ 1944. Στις 13 Ὀκτωβρίου τιμοῦμε τὴ μνήμη τοῦ Παύλου Μελά καί ὄλων τῶν Μακεδονομάχων τῆς περιόδου 1904-1908. Στις 26 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, πανηγυρίζουμε διότι ἐκείνη τὴν ἡμέρα τοῦ 1912 ὁ πολιοῦχος τῆς Θεσσαλονίκης εὐλόγησε νά ἐλευθερωθεῖ ή πόλη του ἀπὸ τὸν Ὄθωμανικὸ ζυγὸ. Καί στις 28 Ὀκτωβρίου 1940 τιμοῦμε τὸ μυριόστομο ΟΧΙ τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὸ ἰταμὸ τελεσίγραφο τοῦ Μουσσολίνι. Ἀξίζει νά θυμόμαστε καί νά διδάσκουμε στοὺς νεωτέρους τὸν ρόλο πού διεδραμάτισε ή πίστη στίς νικηφόρες μάχες τῶν βορειοηπειρωτικῶν βουνῶν, ἀλλὰ καί στήν χαλύβδωση τοῦ φρονήματος κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Κατοχῆς. Στὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἰδρύματος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας στήν Τῆνο εὐρίσκονται ἐπιστολές στρατιωτῶν μας τοῦ 1940 πού εὐχαριστοῦν τὴν Παναγία, διότι τοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸ βόλι. Ἦταν ἀκλόνητη ή πεποίθηση τῶν Ἑλλήνων ὅτι ἀγωνιζόντουσαν ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καί γιὰ νά ξεπλύνουν τὴν προσβολή τοῦ Δεκαπενταγούστου τοῦ 1940. Ὅλοι εἶχαν καταλάβει, ἂν καί ἐπισήμως δὲν εἶχε ἀνακοινωθεῖ, τὴν ἐθνικότητα τοῦ ὑποβρυχίου Ντελφίνο, τὸ ὁποῖο τορπίλλισε τὴν ΕΛΛΗ στήν Τῆνο. Ὁ Ἕλληνας φαντάρος πάντα πίστευε καί πιστεύει στήν Ὑπέρμαχο Στρατηγὸ τοῦ Γένους. Ἦταν ή ἴδια ή Παναγιά, ή ὁποία ἔσωσε τὸν Ὀρχομενὸ Βοιωτίας ἀπὸ τὰ γερμανικὰ τάνκς στίς 10 Σεπτεμβρίου 1943. Ὁ ἐπικεφαλῆς Γερμανὸς ἀξιωματικὸς Ὀφφμαν παραδέχθηκε ὅτι τὸν σταμάτησε μία γυναῖκα λίγο πρὶν εἰσελθοῦν τὰ ἄρματα στήν πόλη. Ὄταν τὸν ὀδήγησαν στό Ναὸ τῆς Παναγίας καί εἶδε τὴν εἰκόνα Της, ὁμολόγησε ὅτι αὐτὴ ή γυναῖκα τὸν εἶχε ἐμποδίσει. Μεγάλη ή Χάρη Της!

Ἐν ἀγρυπνίας

Ἄρχιμ. Ἰακώβου Μπιζαούρη, Καθηγουμένου
τῆς Ἱ. Μ. Ἀσωμάτων Πετράκη

Ἡ Ἱ. Μ. Πετράκη περιορισμένη σήμερα στὸ στενὸ χῶρο πού τῆς ἀπέμεινε χαρίζοντας τεράστιες ἐκτάσεις σέ κοινωφελῆ ἰδρύματα, προσφέροντας ἀνυπολόγιστες ὑπηρεσίες ὑλικές καὶ πνευματικές σέ κάθε τομέα καὶ σέ κάθε στιγμή τῆς λαμπρῆς καὶ μακραίωνης ἱστορίας της, ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερα νὰ προσφέρει σπουδαῖες εὐκαιρίες λατρευτικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς.

Ὁ Ἄρχιμ. κ. Ἰάκωβος Μπιζαούρης, ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς ἐδῶ καὶ τρία χρόνια, καθιέρωσε μηνιαῖες ἀγρυπνίες, στὶς ὁποῖες, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς ἐκκλησιαζομένους γιὰ μεγάλες μορφές τῆς Ὁρθοδοξίας πού τιμῶνται κατὰ τὸν μῆνα πού γίνεται ἡ ὁμιλία.

Μὲ λόγο μεστό, ἱερατικό, συνοπτικό καὶ ζεστό, χωρὶς ἐπίδειξη «καλολογίας». ἀλλὰ μὲ σαφήνεια καὶ προσεγμένα γλωσσικά στοιχεῖα, οἰκοδομεῖ καὶ διδάσκει, μὲ γνώμονα τὴν μοναχική του ιδιότητα, πού ὅμως εἶναι κατανοητὴ καὶ ἐφαρμόσιμη καὶ ἀπὸ τὸν ὁποιοδήποτε λαϊκό.

Ἕνα σημαντικό πνευματικὸ βοήθημα καὶ μιὰ καλαίσθητη ἔκδοση, πού συνδέει τὸ χθές μὲ τὴ σημερινὴ πραγματικότητα μὲ τρόπο ζωντανὸ ἀλλὰ καὶ μὲ χαμηλοὺς τόνους πού ἔχουν ἔτσι μεγαλύτερη ἀπήχηση.

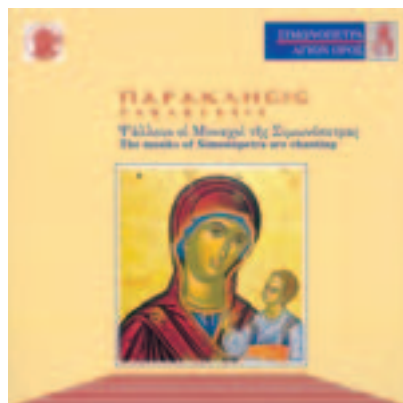
I. M. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ

«ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ»

Ἱερὰ Μονὴ Σίμωνος Πέτρας

Ἀνταποκρινόμενοι στὶς πολλές καὶ συνεχεῖς προτροπές τῶν εὐλαβῶν χριστιανῶν οἱ μοναχοὶ τῆς Ἱ. Μ. Σίμωνος Πέτρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἠχογράφησαν σέ ψηφιακὸ δίσκο τὸν Μικρὸ Παρακλητικὸ Κανόνα τῆς Θεοτόκου. Τὴν ὀργάνωση-έτοιμασία τοῦ χοροῦ καὶ τὴ διεύθυνση εἶχε ὁ Ἱερομόναχος Γρηγόριος Σιμωνοπετρίτης. Τὸν ψηφιακὸ δίσκο κοσμεῖ ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ὁδηγήτριας, πού εἶναι γνωστὴ ὡς Ἐλαιοβρύτισσα σέ ἀνάμνηση τοῦ θαύματος πού συνέβη στὶς 21 Νοεμβρίου 1989, ὅταν δύο πιθάρια τῆς Μονῆς στὸ Δοχεῖο πού ἦσαν ἄδεια βρέθηκαν γεμάτα ἐλαιόλαδο.

MARINELLA ΠΟΛΥΖΩΤΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

‘Ολοκληρωτικό Δόσιμο στον Θεό: ‘Ανθρώπινη αδυναμία και δύναμη Θεοῦ

(Κυριακή 30 Ὀκτωβρίου 2005)

Τοῦ Ἀρχιμ. Γεωργίου Χρυσοστόμου, Πρωτοσυγκέλλου Ἱ.Μ. Βεροίας

«τὰ ἀδύνατα παρά ἀνθρώποις δυνατὰ παρά τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 27)

Ἡ συνομιλία τοῦ Χριστοῦ μέ τόν ἐπιφανῆ ἄρχοντα, ὅπως μᾶς τή μεταφέρει ὁ εὐαγγελιστής Λουκᾶς, εἶναι γεμάτη ἀπό μηνύματα γιά τήν ἐποχή μας.

Ὁ ἄρχοντας θεωρεῖ τόν ἑαυτό του πετυχημένο καί ἐξασφαλισμένο, ἀλλά ἡ ἀπορία του ἦταν γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς αἰώνιας ζωῆς. Τηροῦσε ἀπό τή νεαρή του ἡλικία τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, ἀλλά κάτι τοῦ ἔμενε γιά νά ἐξασφαλίσει τήν αἰωνιότητα.

Εἶναι ἀξιομίμητη ἡ περίπτωσή του. Ἄναμφίβολα ἀποτελεῖ τήν περίπτωση εὐσεβῆ ἀνθρώπου, πού τηροῦσε τόν Νόμο καί διακατέχονταν ἀπό τήν ἐπιθυμία τῆς τελειότητας. Καί ἡ τελειότητα αὐτή δέν συνίσταται μόνο στήν τήρηση τῶν βασικῶν ἐντολῶν, ἀλλά στήν πλήρη ἀποδέσμευση ὅλου τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν ἁμαρτία καί στό ὀλοκληρωτικό δόσιμο τοῦ στον Θεό.

Τό ὀλοκληρωτικό δόσιμο τοῦ ἀνθρώπου στον Θεό δέν εἶναι, ὅμως, εὐκόλη ὑπόθεση. Καί αὐτό φαίνεται ἀπό τή στάση τοῦ πλούσιου ἄρχοντα τῆς εὐαγγελικῆς διήγησης, πού λυπήθηκε βαθύτατα γιά τήν ὑπόδειξη τοῦ Χριστοῦ καί ἔφυγε μὴ μπορώντας νά τήν ἀκολουθήσει.

Τό γεγονός μαρτυρεῖ πόσο εὐκόλο εἶναι νά δημιουργηθεῖ μιᾶ ψεύτικη ἱκανοποίηση μέσα στή συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου, ἱκανοποίηση πού προέρχεται ἀπό τήν τήρηση ὀρισμένων, ἔστω βασικῶν, ἐντολῶν. Πιστεύει κανεῖς πολὺ γρήγορα ὅτι ξόφλησε τοὺς λογαριασμούς του μέ τόν Θεό μέ τὸ νά τηρήσει μερικές τυπικές διατάξεις, μέ τὸ νά ἀκολουθήσει ὅλες τίς νηστείες, μέ τὸ νά ἐκκλησιάζεται τακτικά. Σέ μιᾶ κρίσιμη, ὅμως, στιγμή τῆς ζωῆς του καλεῖται νά διαλέξει ἀνάμεσα στον

Θεό καί στα χρήματα, ἀνάμεσα στον Θεό καί στήν κοινωνική ἢ ἐπαγγελματική του θέση, ἀνάμεσα στον Θεό καί στοὺς ἐπίγειους δεσμούς του. Καί τότε, λοιπόν, δέν θυσιάζει τίποτε ἀπό ὅλα αὐτὰ γιά τόν Θεό, ἀποδεικνύοντας ἔτσι ὅτι ἡ θρησκευτικότητά του καλύπτει ἕνα μόνο μέρος τῆς ζωῆς του, αὐτό πού φαίνεται ἐξωτερικά ὅτι συνίσταται στήν ἀνώδυνη τήρηση τῶν ἐντολῶν καί ὄχι στήν ὀδυνηρή ὑποταγή τοῦ ὅλου ἀνθρώπου στήν ἀπόλυτη ἀπαίτηση τοῦ Θεοῦ. Καί αὐτό ὀπωσδήποτε συνιστᾶ τήν ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτήν τήν ἀδυναμία ἐρχεται νά ἀναπληρώσει ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός δέν κατηγορεῖ τόν εὐσεβῆ συνομιλητή του. Ὁ Θεός παρέχει σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τή βοήθειά του, ὥστε οἱ ἀρετές τοῦ καθενός μας νά ἐνταχθοῦν στό ὀλοκληρωτικό δόσιμο μας στον Θεό. Νά μὴν εἶναι μεμονωμένες ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας, ἀν καί κατὰ πάντα σωστές καί ἀξιέπαινες. Ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ μᾶς ὀδηγεῖ στή συνειδητοποίηση ὅτι ἡ θρησκευτικότητά μας συνδέεται ἄμεσα μέ τή ζωή μας μέσα στήν κοινωνία ὅτι ὁ δρόμος πού μᾶς φέρνει στον Θεό περνάει μέσα ἀπό τήν κοινωνία τῶν ἀδελφῶν καί διασταυρῶνεται μέ τοὺς δρόμους τῶν συνανθρώπων μας. Εἶναι, τελικά, ἕνας μονόδρομος, χωρίς συμβιβασμούς, ὑποκρισίες καί ψευτιές.

Τό ὀλοκληρωτικό δόσιμο τοῦ ἀνθρώπου στον Θεό, συνδέεται μέ τήν ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου νά τὸ δεχθεῖ ἔμπρακτα στή ζωή του. Συνδέεται, ὅμως, καί μέ τήν πεποίθηση ὅτι γίνεται εὐκόλο μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, μέ τή βίωση καί τήν ἀποδοχή αὐτῆς τῆς χάρης μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἐάν, λοιπόν, «τὰ ἀδύνατα γιά τοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ γιά τόν Θεό», τότε ἂς μὴν νομίζει κανεῖς ὅτι ἡ ὀλοκληρωτική ὑποταγή τοῦ ἀνθρώπου στον Θεό εἶναι πρᾶγμα ἀκατόρθωτο καί ἀπραγματοποίητο.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

στιγμιότυπα

Φωτογραφίες του Χρήστου Μπόνη
και των Ίερων Μητροπόλεων

Τρυφερό στιγμιότυπο από την ονομαστική έορτή του Μακαριωτάτου (21.10.05).

Τόν Μακαριώτατο επισκέφθηκαν τὰ μέλη τοῦ Ἀθλητικού Ὁμίλου Τερψιθέας (24.10.05).

Ἀπό τὴν πανήγυρη τοῦ Ἐν Χῶνες Θαύματος τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ στὴν ὄρεινὴ Κρασιά Λαρίσης.

Ὁ Μακαριώτατος μετὰ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτη, πρ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιο, καθηγητὴ κ. Σπ. Τρωιάνο καὶ κ. Γ. Κρίππα ποὺ τιμήθηκαν πρόσφατα ἀπὸ τὴν Ἱ. Σύνοδο (Ὀκτώβριος 2005).

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Μάρκου τοῦ Δήμου Φαιάκων τῆς Ἱ. Μ. Κερκύρας (Σεπτέμβριος 2005).

Ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ τεμαχίου τῆς δεξιᾶς χειρὸς τῆς Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Παρασκευῆς, τὸ ὁποῖον φυλάσσεται εἰς τὴν Ἱ. Μ. Ἁγίας Παρασκευῆς Κυνοπιαστῶν τῆς Ἱ. Μ. Κερκύρας, στὸν Ἱ. Ν. Τριῶν Ἱεραρχῶν Καισαριανῆς τῆς Ἱ. Μ. Καισαριανῆς.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΛΑΔΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.
Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑ - GREECE
ΤΗΛ. 210-7272253, FAX.: 210-7272251
ISSN 1105-7203

ΠΑΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοκ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.ΑΘ
Αριθμός Άδειας
4036

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1855/2004 ΚΕΜΠΑ